Ն 357 | 1886 ՕԳՈՍՏՈՍ 5 ՍԱԼԸ | 1303 ԶԻԼԳԱՏԷ 17 | ԻՔԻՆՋԻ ՍԷՆԷ

40 ՓԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷՒ ՇԱՐԳԻՅԷ

40 ՓԱՐԱ

ԱԲՕՆԷ ՇԷՐԱՅԻԹԼԱՐԸ

	12 այլըք	6 այլըք	3 այլըք
ԻՍԹԱՄՊՕԼ	200 ղր.	105 ղր.	55 ղր.
ԹԱՇՐԱ	240 »	125 »	—

Մէճմուէսի 20 ղրուշտան

ՓՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

ԻԼԱՆԱԹ ՇԷՐԱՅԻԹԼԱՐԸ

Իքինճի, Զնճի վէ Տինճի սահիֆէ ղրշ. 6
Տէօրտինճի սահիֆէ . . . . . » 5
Մէքթուպը նաֆիյա տահր պէնալէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ աէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ տըր։

Իտարէխանէսի, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ Նումէրօ 20 Ճիվէլէքեան մաթպաասընտա տըր։ Քեաֆֆէի մէվատտ հագգընտա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷՔԵԱՆ-տա միւրաճաաթ օլունա։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ

Ֆիլիպէ-Էտիրնէ պէյանընտա կէօրէ, Պուլկարիսթան հարպիյէ նէզարէթի աաքէր դադըլթմանընտա պիր մաճալէ կէլմէսի իչիւն մէէզունիյէթ իթա իթմէմէքտէ իմիշ։ Ասաքիրը րէտիֆէ ալնֆը վուգուատէմինին թաճթը սիլահտա պուլնմասը իչիւն բրէնս Թարաֆընտան պիր էմրնամէ սատըր օլմուշ տըր։ Քէզալիք միւխթէլիֆ ֆըրգա գումանտանլարը թէտարիքեաթը լազըմէի ասքէրիյէյէ թէշէպպիւս իթմէլէրի վէ 10 կիւնէ գատար հէր շէյի հազըր պուլընտըրմալարը իչիւն էվամիր ալըշ իթմիշլէր տիր։ Էվամիրը մէզքիւրէ իւզէրինէ ասքէր ...

Նինէ կազէթաի մէզքիւրըն պէյանընա նազարէն, Սըրպիսթան հիւքիւմէթի Պուլկարիսթան հուտուտունտա պուլընան Սըրպ ասքէրինէ ...

Սըրպիա վէ Պուլկարիսթան հիւքիւմէթլէրինին նէքտիկէրէ չու հուտուտ թէպլիղաթտա պուլընմալարը բէք զիյատէ ղարայիպը ահվալտէն տիր։

⁂

Պուլկարիսթանտա Վազարէլ-Սօֆիա-Զարիպրօտ տէմիր եօլ խաթթը ...

ՄԸՍԸՐ

Ինկիլթէրրա տէվլէթինին Պահրը Սէֆիտ տօնանմասը իլէ մէզքիւր տօնանմանըն գումանտանը գրալիչա հազրէթլէրինին իքինճի մախտումը տուգ տ՚էսիմպուրկըն ախիրէն իսքէնտէրէյէ վիւրուտլէրինէ տահր Մըսըր կազէթալարընտա մալումաթը ամիյէ կէօրիւլմիւշ տիր։

Ալթփր. օգոստոսըն Տինճի կիւնիւ Գօրթ-Սայիտ իլէ Ֆուատ Նամ իքի սէֆինէ, վէ էրթէսի կիւն սապահլայըն տուգ տ՚էսիմպուրկըն բաքիյ օլտըղը Ալէքսանտրա իլէ Թէնտըրպէ, Տէմէրէր, Ալպէմարլ, Բօլիֆէմուս վէ Գէլէտէլէ նամ զըրհլըլար վարըլ օլմուշլար տըր։

Իւչ կիւնիւ Գօրթ-Սայիտ վէ իքինճի կիւնիւ Ալէքսանտրա զըրհլըլարը 21էր բարէ թօբ էնտախըթը իլէ բէատը սէլամը իֆա իտուպ, Մըսըր սէֆարէթինտէն Մէհմէտ Ալի նամ ֆրգաթին մուգապէլէ էյլէմիշ տիր։ Տուգ տ՚էսիմպուրկ Ֆուատ նամ ափրգօ վափօրը իլէ Օսման նամ վափօրա կէչէրէք թամամ իթտիքտէն սօնրա Թէշրիֆաթը Զիւլֆիգար բաշա իլէ խաճէճիյէ նէզարէթի վէքեալէթինտէ պուլընան Տիգրան բաշա վէ իսքէնտէրիյէ մուհաֆըզը Օսման Օրֆի բաշայը էլչիսէի բէամիյէլէրինի լապիս օլտուգլարը հալտէ գապուլ էյլէմիշ տիր։ Միւշարէլէյհիմին վիւրուտլէրինտէ ինկիլիզ սէֆինէսինտէն 19 բարէ թօբ էնտախըթ օլընմըշ տըր։

Ազչամ իւսթիւ տուգ տ՚էսիմպուրկ ճէնապլէրի մայէթի իլէ պէրապէր գարայա չըգըպ, տօղրուճա Բաշէտուրին սէրայընա կիթմիշ տիր։

Խըտիվ հազրէթլէրի իլէ Ղազի Ահմէտ Մուխթար բաշա հազրէթլէրի վէ նուզզարը Մըսըրիյէ տուգ տ՚էսիմպուրկ իլէ պէրապէր կէլէն պէրապէրլէրինէ պուլընան մէմուրին պէյնինտէ զիյաֆէթ ...

Տուգ տ՚էսիմպուրկ Օտէն վափօրը նա ալվալէ իլմիքտէն սօնրա, Խըտիվ հազրէթլէրի Զիւլֆիգար, Թօֆիգէ վէ իսմայիլ ... Քեաֆֆէի պուլընտըղը հալտէ ...

Գիր սաաթ սօնրա տուգ տ՚էսիմպուրկ թէքրար գարայա չըգըպ արապալար իլէ սէրայը Խըտիվիյէ կիտմիշ տիր։

⁂

Լօնտրատան կէլէն սօն խապէրլէրէ կէօրէ, Մըսըր գօմիսէրի Սըր Տըրըմմոնտ Վօլֆըն Գահիրէտէ Մ. Պէյրինկին ճէրինէ ինկիլիզ բօլիթիգա մէմուրլըղընա նասպ օլընմասընա ինկիլթէրա խարիճիյէ նէզարէթինճէ գարար վէրիլմիշ տիր։

ՄԷՔԹԷԳԸ ՄԻԼՔԻՅԷՆԻՆ ԹԷՎԶԻՒ ՄԻՒՔԵԱՖԱԹ ՃԻՅՆԷԹԻ

Էվվէլճէ խապէր վէրմէկ, Թաճթը հիմայէի հազրէթի Բատիշահիտէ պուլընան Մէքթէպը Միլքիյէնին թէվզիի միւքեաֆաթ ճիյնէթի տուին սաաթ 6 րատտէլէրինտէ պիր սուրէթը մուխթանթանէտէ վուգու պուլմուշ, վէ իչպու ճիյնէթտէ Թարաֆը հազրէթի Բատիշահիտէն Մապէյին պաշ քեաթիպի Սիւրէյյա բաշա հազրէթլէրի իլէ քեաֆֆէի վիւքէլայի ֆիխամ, վէ բէք չօգ մէմուրինը քիրամ հազըր պուլընմըշ, վէ գաաըն վէ էրքեաք քիւլլիէթի էհալի հազըր պուլընմըշ տըր։

Մէքթէպին տէրսին վէ խարիճի միւթէաաթտէր պայրագլար իլէ տէզյին օլընտըղը կիպի, Պապը Սէրասքէրինին պիր պանտօ մուզիգասը տախի թէրէննիւմսազ օլմուշ տըր։

Իպթիտա մէքթէպին միւտիրի Ապտիւլ Րահման էֆ. հազրէթլէրի Թարաֆընտան պիր նութգ գրաաթ օլընըպ, պաատէհու Մէճիտ Բաշայի Մինինֆ բաշա հազրէթլէրի տախի պիր նութգ իյրատ իթմիշ, վէ պու նութգլարը միւթէաագըպ շակիրտան Թարաֆընտան 3 տէֆա «Բատիշահըմ չօգ եաշա» տուաասը եատ ու թէքպիր գըլընմըշ տըր։

Անտէն սօնրա պու սէնէ իքմալը Թահսիլ իտէն 17 շակիրտանա շահատէթնամէլէր վէ Թարաֆը Շահանէտէն իհսան պույրուլան ալթուն սաաթլար իթա վէ թէվզի օլընտըղը կիպի, շայանը միւքեաֆաթ օլան տիկէր պազը շակիրտանա տախի քէզալիք ալթուն սաաթլար վէ քիթապլար թէվզի իտիլմիշ տիր։

Շահատէթնամէ ալըշ իտէն 17 շակիրտանըն Զաք՚միւլքիյէտէ քեաշիփլըգլարը Արօքեան վէ Ազարեան Նշան էֆէնտիլէր օլուպ, տիկէր 15ի իսլամ տըր։

Էրզրում վէ Վան վիլայէթլէրինտէ պուլընան կէօչէպէ Քիւրտ աշիրէթլէրինին վիլայէթին իչէրի Թարաֆլարընա ալընմասը վէ պունտան պէօյլէ մէզքիւր աշիրէթլէրին Րուսիա հուտուտունա ղարպինտէ իսքեան իթմէլէրինին մէն իտիլմէսի իչիւն մագամը Սէրասքէրիտէն Էրզրում վէ Վան վիլայէթլէրի ասքէրի գումանտանլարընա էվամիրը գաթիյէ իրսալ օլընմըշ տըր։

Էվամիրը մէզքիւրէ մուճիպինճէ, միւշարէլէյհիմ գումանտանլար շիւբհէսիզ տաի հալ ու հարէքէթտէ պուլընան քեաֆֆէի Քիւրտլէր աշիրէթլէրինտէ թէատտիլը չէտտէ իթթիխազ իտէճէքլէր վէ հէր նասըլ օլուր իսէ օլսուն Քիւրտլէր Թարաֆընտան Րուսիա արազիսինէ ճէնի պիր հիւճում վուգուըն մէն իտէճէքլէր տիր։ Պապը Սէրասքէրի իշպու նէթիճէնին խըթիմէսի իչիւն լիւզումը թագտիրինտէ գուվվէի իտտադիյէ իրսալ էյլէյէճէքլէրինի միւշարէլէյհիմ գումանտանլարա պէյան էյլէմիշ տիր։

Պապը Սէրասքէրի Լէվազըմ տախիրէսի Թարաֆընտան չու կիւնլէրտէ բէք չօգ չէքմէր վէ մէյլուսաթը ...

ասքէրիյէ իչթիրա իտիլմիշ օլտուղը, տաիրէ տէվէրան իտէն շայիալանըն ասլը օլմայըպ, տաիրէի մէզքիւրէ 20 կիւնտէն պէրու անճագ սիլահ ալթընտա պուլընան ասաքիրը Շահանէ իչիւն լազըմ օլաճագ գատար միւպայաաթտա պուլընմըշ տըր։

Իւթիյաղը ուսկիւտար միւթէսարըֆը Գանիի բաշա հազրէթլէրինէ իհսան պույրուլմուշ օլան ուսկիւտար վէ Գատըքէօյ տէմիր եօլու մէսարիֆը իչիւն էսաս օլունմագ իչիւն ուսկիւտար վափօր պիլէթլէրինէ էվվէլճէ իհրաս գարարլաշտըրըլմըշ օլան 10 բարանըն իթթասընտան Էրքէթը Խայրիյէ իտարէսի Թէրագգըթ իթտիկինէ մէպնի, օլ պապտա լազըմ կէլէն սէրմայէնին թէտարիքը իւսուլէսի խուսուսընըն պիր Թագըմ էհլի սէրմայէ տարանըմազ Թարաֆընտան տէրէօհտէ իտիլտիկի իշիտիլմիշ տիր։

Ախիրէն ալընան մալումաթա կէօրէ, ինչու օլունաճագ խաթթըն քէշֆիյաթը Ֆէննիյէսինէ իպթիտար օլունմըշ տըր։ 8 քիլօմէթրօտան իպարէթ օլան իշպու Թարիգին իքի գօլու Թէֆրիգ օլունարագ, պիրինին Զամլըճայա վէ տիկէրինին Գատըքէօյ իսքէլէսինէ միւնթէհի օլաճաղը վէ մէսարիֆը ինշաիյէ 180 000 Օսմանլը լիրասընտան իպարէթ պուլունաճաղը թախմին օլունմագտա տըր։

Պէյօղլու վէ Քեաղըտխանէ Թարիքլէ Գալաթատան Մագրիքէօյինէ գատար պիր շըմէնտըֆէր ինշասը իչիւն Մ. Խոսուր Թուգաս Թարաֆընտան կէչէնտէ հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ Թագտիմ օլունան լայիհա՝ Նաֆիա նէզարէթի ֆէնն գալէմինտէ նազարը Թէտգիգտէն կէչիրիլմիշ, վէ ճիհէթը ասքէրիյէճէ պիր մաճզուրը օլուպ օլմատըղընըն անլաշըլմասը իչիւն Պապը Սէրասքէրի էրքեանը հարպ հէյէթինէ իրսալ գըլընմըշ տըր։

Մէրսին—Թարսուս—Ատանա տէմիր եօլու ինշաաթ գումբանեասըն պա իրատէի Սէնիյէ մուսատտագ պուլունան Նիզամնէի տախիլիսինէ մուխալիֆ օլարագ մէճլիսը իտարէ իլէ մէրքէզը շիրքէթին Տէրսաատէ թէթտէն Լօնտրայա նագլ օլունմասընտան տօլայը մէզքիւր գումբանեա իլէ հիսսէտար վէ միւտիրլէրին տէն պիրի արասընտա պիր իխթիլաֆ զուհուր իթտիկի կէչէնտէ խապէր վէրիլմիշ իտի։

Մէսէլէնին Թէտգիգ վէ րուեէթի Շուրայը Տ. վլէթէ լէտէլ հէվալէ նիզամնամէի մէզքիւրէ Թէվֆիգէն հալլ օլունարագ, էվվէլա շիրքէթ մէրքէզի իլէ իտարէսինին իմէն տէյիլ ճիրտէն Տէրսաատէթտէ պուլընմասը, վէ սանիէն մէճլիսը իտարէնին 9 աղասընտան էն ազալլի 5ի Տէրսաատէթտէ պուլունարագ, մէզքիւր 5 հազըր օլմատըղճա վէրիլէն գարարլարըն քէէննէլէմնէքէիւն հիւքմինտէ Թութուլմասը խուսուսընտա գարար վէրիլմիշ, վէ մէզքիւր գարար՝ հիւքմինին իճրասը զըմնընտա մէրճիի մահսուսընա Թէպլիղ գըլընմըշ տըր։

Տիւնքի Սէֆաքեարա աթէշէքի ֆըգրա օգունմուշ տըր։

«Լօյտ գումբանեասընըն պիր վաբօրընտան պիր խայլը էսիրհա վէ միւհիմմաթ գալմ ու միւսատէրէ օլընտըղընա տահր կէչէն ճումաա էրթէսի կիւնիւ շէհրիմիզտէ պիր րիվայէթ տէվէրան իթտի։ Հագըգաթը հալ պէր վէճհը աթի տիր։

Լօյտ գումբանեասընըն Աֆրօ վաբօրը՝ պիր գաչ կիւն աղաէմ իգմիր-տէն 16 սանտըգ Թիւֆէնկ ալըշ իթմիշ տիր։ Հէր նէ գատար մէզքիւր սանտըգլար՝ մանիֆէսթօտա մուհարրէր վէ իզմիր րուսումաթ տահրէսինտէ մուգայյէտ պուլընմըշ իսէ տէ, քէյֆիյէթ Թէլէկրաֆլա իզմիրտ՚էն չէհրիմիզ լիման տահրէսինէ իխպար օլընմըշ տըր։ Մէզքիւր սանտըգլար՝ Տէրսաատէթէ վիւրուտըն- տէ՝ ճինէ Լօյտ գումբանեասընա մէն-սուպ Բէէ- նամ վափօրա նագլ իտիլմիշ իսէ տէ, կէչէն ճումաա էրթէսի կիւնիւ Ավստրիա գօնսօլօսխանէսի Թէրճիմանը Մ. Փանտօբասյօ իլէ Պէյօղլու միւթէսարըֆլըղը Թէրճիմ...

մանը կալիպի էֆէնտի, վէ լիման տահրէսի Թէրճէմանը Խորէնեանը էֆէնտի՝ մէզքիւր Բէէ- սէֆինէսինէ կիտիպ, մէզքիւր էսլիհա սանտըգ-լարընը գարայա չըգարթմըշլար տըր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Պուլկարիսթան վէ Շարգի Րումէլիտէն հիճրէթ իտէճէք օլան իսլամլարըն իսքեանլարը իչիւն Թահթը Րիյասէթը հազրէթը Բատիշահիտէ Թէշէքքիւլ իտէն գօմիսիօնը ալիճէ իթթիխազ օլընան պազը Թէտապիրը մակիյէյէ տաիր տուինքի նիսախէ միւզաքէրա իտիլմիշ իմիշ։

Մէսմուաթա կէօրէ, գօմիսիօնը ալիի մէզքիւր՝ իանէ տէֆթէրլէրի քիւշատ իթմէք իչիւն տախի պիր գօմիսիօն Թէշքիլինի Շէհր էմանէթինէ իշար իթմիշ օլմաղլա, գօմիսիօնը մէզքիւր՝ կէչէն ճումաա էրթէսի կիւնիւ պիրինճի տէֆա օլարագ իճթիմա իթմիշ, վէ իանէ տէֆթէրլէրի քիւշատ իթմէլէրի իչիւն պայիթթախթտա պուլընան պիլճիւմլէ մահալլէ մուխթար վէ քեաճեալարընա իպլաղըն իթմէկէ գարար վէրմիշ տիր։

Ջանն օլընտըղընա կէօրէ, Շարգի Րումէլի վէ Պուլկարիսթան իսլամլարը՝ Թարաֆը հիւքիւմէթը Սէնիյէտէն կէօսթէրիլէն Թահսիլաթտան խոշնուտ իթմէյէ վէ Թօպրան հիճրէթ էյլէմէյէ գարար վէրմիշլէր տիր։

Պուլկարիսթան տախիլինտէ Թըրնովատան Էտիրնէյէ ախիրէն 17 խանէ մուհաճիր վիւրուտ իթմիշ օլմաղլա, պունլարըն Նըֆսը Պապա-Էսքիտէ իսքեան իտիլմիշ վէ Նըֆսը տիկէրլէրին տախի Անատոլույա իրսալի մուգարրէր պուլընմըշ տըր։ Մուհաճիրլէրին պազըլըճա Անատոլուտա իսքեան իտիլմէլէրի մուգարրէր օլտըղը մէրվի տիր։

—Խարիճիյէ նազըրը Սաիտ բաշա հազրէթլէրինին մախտումը Բարիզ սէֆարէթը Սէնիյէսի իքինճի քեաթիպի Շէրիֆ պէյ՝ կէչէն կիւն մէէզունէն Տէրսաատէթէ կէլմիշ վէ էվվէլքի ագշամ բէտէրի բաշա հազրէթլէրի իլէ Մապէյնէ պիլճազիմէ խաքիբաի Շահանէյէ արզը ուպուտիյէթ էյլէմիշ օլմաղլա, գաթը հազրէթը Բատիշահի՝ գուրէնիշլարընտան պիր գաթ վասէթասը իլէ քէնտիսինի իլթիֆաթը Շահանէլէրինէ մազհար պույուրմուշլար տըր։

Շէրիֆ պէյ՝ ասքէրիյէ տախի խաճիյէ օլուպ Ֆրանսատա, Սէն Սիր մէքթէպը ասքէրիսինտէ ֆէննը ասքէրիյի Թահսիլ իթմէքտէ օլտըղընտան, գաթը հազրէթը Բատիշահի՝ միւքիւֆաթ սիւքիւֆաթ մի, եօգսա ասքէրիյէյի մի Թէրճիհ իտէճէկինի լութֆէն իսթիֆսար պույուրտուգլարընտան, միւշարէլէյհ ասքէրիյէյի Թէրճիհ իթտիկինէ մէպնի ասքէրիյէ սընֆընա ալըշ օլունարագ վէ Թահսիլ ճիհէթինճէ իխտիզ իտէճէք քէյֆիյէթի օլմագ արզուսընտա օլտըղընըն իֆատէ իթմէսի իլէ, գաթը հազրէթը Շէհրիյարի՝ քէնտիսինին պիր աթ իհսան վէ ախիրէն Թէշքիլ օլընան Էրքեանը հարպ ալայընա տախիլ օլմագ իւզրէ պաշ չավուշլուգ բիւթբէսի իլէ Թէլթիֆ պույուրմուշլար, վէ Կէլէճէք ճումաա կիւնիւ էլպիսէի ասքէրիյէ իլէ սէլամլըգ ալայընտա պուլընմասընը վէ պուլընմանը վէ ճիհէթի Թահսիլինի իքմալ իչիւն Ֆրանսա պուլընմասընը իթմէսի իրատէ պույուրմուշլար տըր։

—Խարըճ Ավստրիա իմբէրաթօրը, Նըն էվվէլ ճիւլուսը օլմագ հասէպի իլէ, գարագօլ սէֆինէսի Հիւմայունընտան էօյլէտէ 21 բարէ Թօբ էնտախըթ օլընաճագ տըր։

—Իքինճի (Էտիրնէ) օրտուի Հիւմայուն բինպաշը Էֆէնտի Ֆըրգասընըն Պինճի լիվասը Րիզա բաշայա իմթիյազ նիշանընըն կիւմիւշ միտալեասը իհսան պույրուլմուշ տըր։

—Եանեա վիլայէթինտէ տախի պու սէնէ պիր բօլիս իտարէսի Թէշքիլ գըլընմըշ տըր։

—Պու սէնէ գալըգ Էարըշլարը Պէօյիւքտէրէտա իճրա օլընաճագ տան, պունըն իչիւն պիր գումանտա Թէնսիպ էտիլմիշ տիր։

—Իսթիգրազը Թախիլի Թահվիլաթըն ճէտվէլէսինէտէն 301 սէնէսի մաշահաթնըն Թէսվիյէսի հագգընտա քի իրատէի Սէնիյէ պու քէրրէ սատըր իթմիշ, վէ Թահվիլաթը մէզքիւրէնին իթթասընա պաշլանմըշ տըր։

—Սըրանիա սէֆիրի սապըգ Գօնթ Գօմլօնին կէչէն ճումաա կիւնիւ մէմլէքէթի ճանիպինէ ազիմէթ իթտիկինի տուին խապէր իսէք տէ, միւշարէլէյհ՝ Թարաֆը հազրէթը Բատիշահիտէն Թաամա տավէթ պույրըլմըշ օլմաղլա, ճումաա էրթէսի կիւնիւ իչիւն մուսաամէմ օլան հարէքէթինի պիր գաչ կիւն տահա Թէէխիր էյլէմիշ տիր։

—Գալաթա ճիհէթի կէօմրիւքլէրի իլէ խաթթ մուհաֆազա միւֆէթթիշլիկի՝ Րուսումաթ էմանէթի միւֆէթթիշ վէ մուավինլիկի քէմաքեան էօհտէսինտէ գալմագ իւզրէ Աքիֆ պէյէ Թէվճիհ պույրըլմըշ տըր։

—Էվվէլքի կէճէ սաաթ 4 պուչուգ գարարլարընտա Սթամպօլտա Պապը Զապթիյէ գարշըսընտա քեարկիր պիր խանէտէն աթէշ զուհուր իտէրէք, եալընըզ 3 խանէ վէ Թախթընտա քեաին 2 տիւքքեան միւհթէրիգ օլմուշ տըր։

Հարիգը մէզքիւրտէ կէրէք Շէհր էմանէթինին վէ կէրէք Պապը Զապթիյէ իլէ վէ խանկընըն թա գարշըսընտա պուլընան Թէվֆիգխանէնին մուհաֆազասը իչիւն բէք չօգ ղայրէթ կէօսթէրիլմիշ, վէ մահալլի ատը՝ «Բանըլյօրըգ» տէյի պաղըրմա...

Պու քէրրէ Տէրսաատէթտէն էմիրէյէ 17000 գաթ էլպիսէի ասքէրիյէ միւրուր իթմիշ տիր։

—Պապը Րումէլին Պուլկար մէթրօբօլիթլէրինէ՝ Րում մէթրօբօլիթլէրինին պէրաթլարը կիպի պէրաթ վէրիլմէսի խուսուսընտա Պուլկար Էկզարգլըղը Թարաֆընտան Պապը Ալիյէ ինհա վէ Թալէպ վուգու պուլտըղը պունտան ագտէմ խապէր վէրմիշ տիր։

Րիվայէթէ կէօրէ, Րում Բաթրիգխանէսի՝ Պուլկար Էկզարխլըղը Թարաֆընտան վուգու պուլան պու Թալէպէ էհէմմիյէթ վէրիլմէմէսի իչիւն չու սօն կիւնլէրտէ Պապը Ալի նէզտինտէ Թէշէպպիւսաթը լազըմէ իճրա իթմիշ տիր։

Մէզքիւր Բաթրիգխանէ՝ պու Թալէպին Թա պիտայէթինտէ լազըմ կէլէնի իճրա իթմիշ, Պուլկար Թէմլէքէ իչիւն Թալէպ օլընան իմթիյազաթըն Պուլկար Էգզարխը նօգթաի նազարընճա ղըլը ուսուլինէ մուզըր մուճիպ օլաճաղընը հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ անլաթմըշ տըր։

Հիւքիւմէթը Սէնիյէ իսէ պու իշի հէնուզ նազարը Թէտգիգտէ ալմամըշ տըր։

—Կէչէն չարշէնպէ կէճէսի Ֆիլիպէտէ էսկի մահքէմէ տէրունինտէ պիր հարիգ զուհուր իթմիշ, մէզքիւր պինա քեամիլէն միւհթէրիգ օլմուշ տըր։

—Աթինատան խապէր ալընտըղընա կէօրէ, Խոսոն հիւքիւմէթի իթալիանըն Նարօլի չէհրինտէ գօլէրա զուհուր իթտիկինէ տահր Թէլէկրաֆլար ալըշ իթմիշ տիր։

—Կէլիպօլուտա 15էր սէնէ քիւրէք ճէզասընա մահքում օլան 4 նէֆէր Րում հայտուտ՝ գարատա կէօրտիւքլէրի Թազըրգ իւզէրինէ խալի պիր ատայա իլթիճա իթմիշլէր իսէ տէ, Մուխթէլիֆ վաբօրը Հիւմայունընտաքի ասաքիրը Շահանէ Թարաֆընտան Թէրտէսիթ իլէ Միւթէրիլլի հիւքիւմէթինէ Թէսլիմ օլընմուշլար տըր։

—Ախզըրիթմայը գօյլարըշտըրըլմագ իչիւն պու կիւնլէրտէ Պալաթ վէ ճիվարը քիլիսէլէրի իլէ Խաս-քէօյտէ սինավօնլարըն մէօհրէլէրինի հավի 10 վէ 20 բարալըգ պիր Թագըմ մուգավվա պիլէթլէր մէյտանի Թէտավիւլէ չըգարըլմըշ տըր։

ԹԻԼԷԿՐԱՖ

(Կազէթամըզըն Թապը էսնասընտա գատար բօլիթիգայա տահր Թէլէկրաֆ վիւրուտ իթմէմիշ տիր։)

ԱԶԳԱՅԻՆ

Խաւն ժողով տուն Բաթրիգխանէտէ Բաթրիգ Աւեն. Տ. Յարութիւն Օրբազան հազրէթլէրինին Նախագահութիւնը վէ Նուրեան Յովհաննէս էֆ. հազրէթլէրինին Ատենապետութիւնը Թահթընտա իճթիմա իթմիշ տիր։

Իշպու իճթիմաաէ Կրօն. Ժողովըտան 12 վէ Քաղ. Ժողովտան 5 ազա հազըր պուլընմըշլար տըր։

Մէճլիս 4 սաաթ տէվամ իթմիշ, վան, Մուշ վէ սաիր միւհիմ մէսէլէլէրէ մէշղուլ օլմուշ տըր։

Տուին սաաթ 8տէն սօնրա տա Կրօն. ժողով այրըճա աղտը իճթիմա իթմիշ տիր։

Բաթրիգ Աւեն. Տէր Յարութիւն Օրբազան հազրէթլէրի՝ տուին գաբու քեահեասը Ֆրէնկեան Աբրահամ էֆէնտի իլէ Պապը Ալիյէ կիտէրէք, Ադլիյէ վէ Մէզահիպ նազըրը ճէվտէթ բաշա հազրէթլէրի իլէ միւլագաթ իթմիշ տիր։

Ազգ. Վարչութիւն՝ Օրմանեան Գեր. Տ. Մաղաքիա եպիսկոպոսըն պէրաի Թէպտիլը հավա Վարագայ վանքա ազիմէթ իթտիկինի խապէր ալմըշ օլմաղլա, մահալլը մէմուրիյէթի օլան Էրզրումա կիթմէսինի բուճանի մուճապէլէյհէ էմր ու իշար էթմիշ տիր։

Թարէքէ պէրիլէճէկը աթի օգունմըշ տըր։

Էրմէնի միլլէթի բաթրիարգընտան Գրիգոր Թիրաքեան էֆէնտինին Շէյխ Սաատինին կիւլիւսթանընը լիսանը Էրմէնիյէ Թէրճէմէ էյլէտիկի կիպի, Արապի վէ Ֆարիսի վէ Թիւրքի լիսանլարընըն էմրը Թահսիլինի Թէսհիլ իթմէք իւզրէ լիսանը Էրմէնիտէ Թանզիմ իթմիշ օլտըղը սարֆ վէ նահվի գարիյէն Թապ ու նէշր իտէճէկի խապէրմիշ իտի։

Մուամիլէյհին՝ սէհվէն Պրուսալը օլտըղը խապէրմիշ իսէ տէ, Էրզինճանլը իտիկի վէ էլսինէի Շարգիյէտէն վէ լիսանը մահէրքիմը օլան Էրմէնիճէտէն մաատա էլսինէի սաիրէյէ տախի վուգուֆը Թամմը օլուպ, Արապի վէ Ֆարիսիտէն պիր խայլը ասարը միւթէպէրէ ճի Էրմէնի լիսանընա Թէրճէմէ էյլէտիկի կիպի, էլսինէի սաիրէտէն տախի միւթէրճէմ պիր խայլը ասարը պուլընտըղը, վէ լիսանը Էրմէնիտէ Արապի վէ Ֆարիսի վէ Թիւրքի լիսանլարընըն միւքէմմէլ պիր լուղաթ քիթապընը Թէրթիպ իթմիշ, անըն տախի տէրտէսթը Թապ ու Թէմսիլ պուլընտըղըն՝ մուախխարէն Թահգիգ օլընմըշ տըր։

Արիքեան Միհրան էֆէնտինին Թիւրքճէտէն Էրմէնիճէ Ֆրանսըզճա լուղաթընըն պէշինճի ճիւզի նէշր օլընտու։

ՃԱՇԱԿ

ՈՍԿԵՂԷՆ ԴՊՐՈՒԹԵԱՆ

Մէզքիւր գըրաթաա րիսալէնին օ-գոստոս նիւսխասի նէշր օլընմըշ տըր։

100տէ 5 Փայիզլի Թահվիլաթը միւմթազէյէ տաիր Օսմանլը Պանգասընտան կէլէն իլան.

Թահվիլաթը միւմթազէնին 9ընճը գուբօնըն վէ գուրասը իսապէթ իտէն Թահվիլաթըն պէտէլլէրի՝ Պանգանըն Սթամպօլտա Թարագճըլար սօգագընտա քեաին շիւպէսինտէ կէլէճէք սէպթէմպէրին 1/13ինտէն իթիպարէն Թէէտիյէ օլընաճաղը՝ համիլլէրինէ իլան օլընըր։

Մէզքիւր գուբօնլար իլէ Թահվիլաթ՝ նիւմէրօլը պօրտրօ քեաղըտը պէրապէր պուլընտըրըլ հալտէ պէհէր սալը վէ ճումաա կիւնլէրի գապուլ օլընաճագլար տըր։

Տէրսաատէթ 16 օգոստ. 86

3—1

ՍՈՆ ԲՈՍԹԱ

ԻՄԲԷՐԱԹՈՐԼԱՐ ՄԻՒԼԱՔԱԹԸ

Աւսթրիա-Մաճարիսթան իմբէրաթորը Ֆրանսուա Ժօզէֆ հազրէթլէրինին ալաֆր· օգոստոսըն 8ինճի բազար կիւնիւ Ալէմանիանըն կասթէյն չէհրինէ միւվասէլէթ իտուպ, իմբէրաթոր կիյօմըն Թօռնը բրէնս կիյօմ վէ բրէնս Պիզմարգ վէ բրէնս Բէուս վէ Սալձպուրկ վալիսի վէ իմբէրաթոր կիյօմըն մայէթի Թարաֆընտան Սթրաւպինկէր սէրայը էօնիւնտէ գապուլ ու իսթիգպալ օլընտըգտան վէ բրէնս կիյօմը իքի տէֆա գուճագլատըգտան վէ բրէնս Պիզմարգըն էլինի սըգտըգտան վէ զէվճէ սաիրէյէ պազը սէօզլէր սէօյլէտիքտէն սօնրա գաբըլճալար սէրայընա կիրէպ էվվէլա իմբէրաթոր կիյօմը վէ սօնրա քէնտի զէվճէսի իմբէրաթօրիչա Էլիզապէթի զիյարէթ էյլէմիշ օլտըղընը կէչէն կիւն եազմըշ իտիք·

Տիւնքի բօսթա իլէ կէլէն Եվրոբա կազէթալարընտա միւլագաթը մէզքիւրէ հագգընտա տիւէր պազը Թաֆսիլաթ տախի օգունմըշ օլմագլա, պէրվէճհը աթի նէշր օլունուր·

Ալաֆր· օգոստոսըն 9ընճը կէչէն բազար էրթէսի սապահըսը իմբէրաթոր Ֆրանսուա Ժօզէֆ հազրէթլէրի՝ զէվճէսի իմբէրաթօրիչա Էլիզապէթ իլէ կասթէյնտէ պիր սէյրան իճրա իտուպ, սէրայա ավտէթինտէ, սըր քեաթիպի Պարօն Արէնթալ իլէ չէհրը մէզքիւրէ հէնուզ միւվասէլէթ իթմիշ օլան Աւսթրիա խարիճիյէ նազըրը գօնթ Գալնօքիյի հուզուրընա գապուլ իթմիշ տիր·

Օ սապահ իմբէրաթոր կիյօմըն վիզիթա վէրէճէկի խապէր վէրիլինէ, Աւսթրիա իմբէրաթօրը՝ միւշարէյլէյհի պու եօրկունլըգտան գուրթարմագ իչիւն վագթը մուայյէնտէն եարըմ սաաթ էվվէլ քէնտիսի միւսաֆիր իմբէրաթօրըն նէզտինէ կիթմիշ վէ եարըմ սաաթ գատար միւլագաթ իթմիշ տիր·

Էօյլէն վագթլարընտա իմբէրաթոր կիյօմըն իմբէրաթոր Ֆրանսուա Ժօզէֆին նէզտինէ կիտէճէկի չայի օլուպ, ֆիլհագիգա իմբէրաթօրը միւշարէյլէյհ՝ [illegible] բուլպա կիրինմիշ օլտըղը հալտէ եայա եիւրիւյէրէք վէ [illegible] չըգմըշ, վէ լաքին գօնթէս կրիւէնէ կիտոիպ վէտաալաշմագ իւզրէ միւշարէյլէյհա գօնթէսին իգամէթ իթտիկի քէօշկէ տօղրու կիթմիշ տիր· Աւսթրիա իմբէրաթօրը տախի բրէնս Պիզմարգըն իգամէթ իթտիկի քէօշկէ ազիմէթ իթմիշ, վէ օրատա ավտէտա բրէնս Պիզմարգ իլէ զէվճէսի վէ օղլու գօնթ Հէրպէրթ Պիզմարգ Թարաֆընտան գապուլ օլունմըշ տըր· իմբէրաթօրը միւշարէյլէյհ՝ սալօնտա պիր չէյրէք սաաթ միւլագաթ իթտիքտէն սօնրա բրէնս Պիզմարգ իլէ պաղչէյէ էնմիշ վէ օրատա տախի էքրմի տագիգա գատար էրէյէճէ պիր թէլաշը սուրէթտէ բրէնսը միւշարէյլէյհէ միւքեալէմէ էյլէմիշ տիր·

Ալէմանիա պաշ վէքիլի՝ Աւսթրիա իմբէրաթօրընըն զիյարէթինտէն էվվէլ գօնթ Գալնօքիյի զիյարէթ իթմիշ վէ պիր սաաթ գատար միւշարէյլէյհլէ միւլագաթտա պուլունմըշ տըր· Պատէհու Աւսթրիա խարիճիյէ նազըրը գօնթ Գալնօքի՝ իմբէրաթօր կիյօմ հազրէթլէրինին հուզուրընա գապուլ օլունմըշ տըր·

Բազար էրթէսի կիւնիւ էօյլէնտէն պիր սաաթ սօնրա բրէնս Պիզմարգ տախի իմբէրաթօր Ֆրանսուա Ժօզէֆին հուզուրընա չըգմըշ, վէ պու միւլագաթ սուրէթը ֆէվգըլատէտէ օլարագ պիր պուչուգ սաաթ սիւրմիւշ տիր·

Սաաթ իւչ պուչուգտա Աւսթրիա իմբէրաթօրը՝ Բրուսիա իւնիֆօրմասընը լապիս օլարագ իմբէրաթօր կիյօմըն նէզտինէ ազիմէթ իթմիշ, վէ իքի իմբէրաթօրլար՝ մայէթլէրինտէ պուլունան զէվաթըլա պէրապէր Թաամ իթմիշլէր տիր·

Կէչէն կիւն եազտըղըմըզ վէճհլէ, Թաամը մէզքիւրտէ հիչ պիր իտարէի ագտահ վուգու պուլմայըպ, իքի հիւքիւմտարըն՝ տէֆաթլէ գատէհլէրինի եօգարը գալտըրարագ եէքտիկէրինի սէլամլամագլա իքթիֆա իթմիշլէր տիր·

Իմբէրաթօրիչա Էլիզապէթ՝ չէտիտ պիր պաշ աղրըսընտան նաշի Թաամը մէզքիւրտէ հազըր պուլունամամըշ իսէ տէ, աքշամ հէման քեամիլէն էյիլէշմիշ տիր·

Էրթէսի կիւնիւ սաաթ 11 իլէ կիւնտիւզ 12ին արալարընտա Աւսթրիա իմբէրաթօրիչասը՝ օ կիւնիւ կիտէճէք օլան իմբէրաթօր կիյօմ իլէ վէտաալաշմագ իւզրէ իմբէրաթօրը միւշարէյլէյհէ պիր վիզիթա վէրմիշ տիր·

Միւշարէյլէյհանըն զէվճի իմբէրաթօր Ֆրանսուա Ժօզէֆ տախի էօյլէնտէն պիր սաաթ սօնրա իմբէրաթօր կիյօմըն տաիրէսինէ կիտիպ վէտաալաշմըշ, արապասընա գատար իմբէրաթօրը միւշարէյլէյհէ րէֆագաթ իթմիշ տիր· Իքի իմբէրաթօրլար՝ տէֆաթլէ եէքտիկէրինի գուճագլամըշլար տըր·

Իմբէրաթօր կիյօմ՝ Թօռնը բրէնս կիյօմ իլէ պէրապէր էօյլէնտէն պիր պուչուգ սաաթ սօնրա կասթէյնտէն հարէքէթ իթմիշ վէ օ ագշամ Սալձպուրկա մուվասէլէթ իտուպ օ կիճէ օրատա գալմըշ վէ էրթէսի կիւնիւ Պապէլսպէրկ սէրայընա ազիմէթ իթմիշ տիր·

Իմբէրաթօր կիյօմըն կասթէյնտէն հարէքէթինտէն սօնրա բրէնս Պիզմարգ՝ գօնթ Գալնօքի իլէ պաղարապա իլէ կէզմիշ վէ պու սէյրանը տիբլօմաթիգի՝ իքի սաաթ սիւրմիւշ տիր·

Սաաթ 3տէ գօնթ Գալնօքի՝ կէլիպ բրէնս Պիզմարգըլա վէտաալաշմըշ վէ էրթէսի սապահ կասթէյնտէն հարէքէթ իթմիշ տիր·

ԻՆԿԻԼԹԷՐԱ

ԼՕՆՏՐԱ ԼՕՐՏ ՇԷՀՐ ԷՄԻՆԻՆԻՆ ԶԻՅԱՖԷԹԻ

Թէլէկրաֆըն խապէր վէրտիկի վէճհլէ, Լօնտրա լօրտ չէհր էմինինին միւքէլլէֆ քէչիտէսի միւթաատ օլան սէնէվի զիյաֆէթ՝ ալաֆր· օգոստոսըն 11ինճի կէչէն չարշէնպէ կիւնիւ վուգու պուլուպ, իքի եիւզ էլլի քիշի գատար հազըր պուլունմուղ կիպի, էճնէպի գապինէթօնըն պիւճիւմլէ ազալարը տախի մէվճուտ իտիլէր·

Րէիսը միւքէլլա լօրտ Սալիզպէրի հէյէթը միւքէլլա իչիւն թէքլիֆ օլունան պիր իտարէի ագտահէ ճէվապէն, մուֆասսալ պիր նութգ իրատ իթմիշ վէ տէմիշ քի,

«Կէչէն սէնէ պու տաիրէտէ իրատը քէլամ իթմէք չէրէֆինէ միւշէրրէֆ օլտըղըմ զէման, կէլէճէք լօրտ չէհր էմինի՝ մուհաֆազաքեար պիր րէիսը միւքէլլա իչիւն իտարէի ագտահ իտէճէք օլտըղը Թագտիրտէ, օ զէմանլէրտէ Եվրոբա ալէմը սիյասէթինի ալթիւսթ իտէն պիր խայլի մէսաիլին հալլ ու Թէսվիյէսինտէն տօլայը հուզզարը Թէպրիք իտէպիլէճէկիմէ տաիր պէյանը իւմիտ իթմիշ իտիմ·

«Օ զէման հալլ օլունաճագ հուսուսը Աֆղանիյէ մէսէլէսի մէվճուտ օլուպ, ազ միւտտէթ զարֆընտա մէսէլէի մէզքիւրէյի Թէսվիյէ իթմէք իւմիտինտէ պուլունըյօր իտիք· Քէզալիք մէսէլէի Մըսըրիյէ տախի մէվճուտ օլուպ, պիզէ մուճիպը էնտիշէ օլան պու մէսէլէյի անճագ հալլ ու Թէսվիյէ իթմէյի մէմուլ իտիյօր իտիք· Պու իքի մէսէլէլէր իսէ հէնուզ պագի օլուպ, հուտուտը Աֆղանիյէնին էլան Թայինինէ վէ մէսէլէի Մըսըրիյէնին էլան Թէսվիյէսինէ չալըշըլմագտատըր· Թէրագգիյաթը մէտէնիյէթ հէր նէ գատար աղըր իսէլէր իսէ տէ, էմին վէ մուհագգագտըր· կէլէճէք րէիսը միւքէլլալարըն տախի կէլէճէք չէհր էմինի լօրտլարա իլքա իտէճէք Թագտիրլէրինտէ հէնուզ հուտուտը Աֆղանիյէ վէ մէտէնիյէթը Մըսըրիյէտէն պահս իտէճէքլէրինէ չիւպհէմ եօգ տըր· Լաքին մաքինանըն հարէքէթի նէ գատար տէ աղըր օլսա, էճնէ տայիմա իլէրիւ, վէ էֆքեարը աճիզանէմճէ հալը հազըր՝ չիմտի կէչէն սէնէքինտէն տահա զիյատէ մուհաֆազաթըլը ու սալահա էմնիյէթ իթմէքտէտիր·

«Հէր նէ տէ օլսա պէնիմ էն զիյատէ էմին օլտըղըմ չէյ չու տըր քի, Եվրոբա ագվամընըն մէնվիյաթը սուլհճույանէսի կիւնտէն կիւնէ քէսպը գուվվէթ իթմէքտէ օլուպ, ագվամը մէզքիւրէնին իչպու մէնվիյաթը պիլէմիւմէ Եվրոբա հիւքիւմտարանը Թարաֆընտան Թէմամիյլա նազարը տիգգաթա ալընմագտա իտուկինի իւմիտ իտէրիմ· Հիւքիւմտարան նէ գատար քէնտի գավվարընըն հըսսիյաթընա Թէվֆիգը հարէքէթ իթսէլէր, օ գատար մուհաֆազայի սուլհ ու սալահ մուհագգագ օլունմագ տըր· պիզիմ կիպի Թիւճճար պիր միլլէթ տէ հէր չէյտէն էվվէլ պունը արզու իտէր·

«Լաքին ճարի օլան սօն ու իւչ այ զարֆընտաքի էն միւհիմ իշ՝ խարիճտէ միւնթազամ պիր բօլիթիգա Թէքէսսիւրինէ մուվաֆֆագ օլմագլըղըմըզ օլուպ, պունա՝ եալընըզ հիւքիւմէթը մէթպուամըզ միւշթէրէք վէ հիսսէտար օլամամըշ տըր·

«Պու պապտէ լօրտ Րօզպէրիյէ տէրզը շիւքրան իտէրիմ· զանն իտէրիմ քի, միւշարէյլէյհ պու մունթազամ բօլիթիգանըն էհէմմիյէթինէ քէսպը վուգուֆ իթմիշ վէ անը միւճէրէտ կէլմիրմէքը իչիւն էլտէն կէլէնի սարֆ իթմէքտէ տիր· Մաամաֆիհ Ինկիլթէրա բօլիթիգասը Թէպէտտիւլ իթմիշ օլմալըպ, խարիճտէ մէվքիիմիզին նուֆուզ ու Թէէսսիւրի տէ պու բօլիթիգանըն մուհաֆազասընա մէնուտ վէ միւթէվագգըֆ իտուկինի Թարիֆէ հաճէթ եօգ տըր·

«Լաքին պիզի միւքէտտէր իտէն պիր չէյ վար տըր·

«Մէքիզ կիւնտէն պէրու միւրուռ իտէն խապէրլէրէ կէօրէ, հէր նէ գատար [illegible] Թէհմին գըլընըյօր իսէ տէ, Իրլանտա տաասընտա հէնուզ էհէմմէ վէ պիրպիրլէրիյէ մուհապէթլի պիր էհալի իգամէթ իթմէքտէ տիր· Իչթէ հիւքիւմէթ իչիւն պու պիր պէօյլէ միւշքիլաթ օլտըղը աշքեար տըր·

«Պէն հիչ պիր Թաֆսիլաթա կիրիշմէյէճէյիմ· լաքին Իրլանտա հագգընտա էհնի ալտըղըմըզ խապէրլէր՝ զաթէն էլտէ օլան մալումաթը սաիրէյէ վէ քէսպ իտիլէն Թէճրիպէյէ պիրլէչտիրիլինճէ, հէր հիւքիւմէթին պիրինճի վազիֆէսի՝ Իրլանտանըն տաիրէի նիզամ ու մէչրուիյէթտէն խուրուճ իթմէլէն էհալիսինի միւլքիյէ պուլունտուղու Թագրիրտէն գուրթարմագ իչիւն նուֆուզ ու Թէէսիրինի Թէմամիյլա իճրա իթմէքտէն իպարէթ օլտըղընը պիզէ իսպաթ իտիյօրլար· Թագրիրը մէզքիւր հէր նէ սուրէթտէ օլուրսա օլսուն, հիւքիւմէթին վազիֆէսի տայիմա այնը տըր· Պըրալիզանըն Թէպաւի սառղըտանըն հէր նէ չէյ սուլհ ու սաայիշ իւզրէ եաշամագտան վէ սէրպէսթճէ չալըշմագտան մէն իտէր իսէ հիւքիւմէթ՝ օ չէյէ գարշը Թէպաի մէրգումէյի միւտաաֆաա իթմէք իչիւն վար գուվվէթինի սարֆ իթմէլի տիր· Լաքին զանն իտէրիմ քի, պու պապտէ պիզ՝ սէլէֆլէրիմիզտէն տահա զիյատէ պեախտիյար պուլունըյօրուզ· Րիւքէն հալպուքի իսէ Լէհէն ալէյհ էհինինէ պիտէյիզ·

«Ջիվար ճէզիրէտէ սուլհ ու ասայիշի իխլալ իտէն մէսէլէյի պիր սուրէթը գաթիյէտէ Թէսվիյէ իթմէքլէ մէմլէքէթ Թարաֆընտան մէմուր օլարագ մագամը հիւքիւմէթէ ավտէթ իտիյօրըզ·

«Միւսթագիլ պիր Իրլանտա Բարլամէնթօսունըն իճատը աէյհինտէ միլլէթին էքսէրիյէթը ազիմէ իլէ րէյ վէ գարար վէրմիշ օլտըղընը հիչ պիր հագիմը պիլթարաֆ ինքեար իտէմէզ· Իչ պէօյլէ օլտըղը հալտէ, զանն իտէրիմ քի, էհէմմիյէթի հասէպիլէ տիւէր քեաֆֆէի մէսաիլէ ֆայիգ օլան Իրլանտա հէյէթը իճթիմաիյէ մէսէլէսինի ֆէվգըլատէ վէ մուհասսէնաթը ազիմէ իլէ եէ ալմագտա օլտըղըմըզտան, պու ֆէվգը վէ մուհասսէնաթը հիւսնիւ իսթիմալ իթմէքէ մէճպուրըզ· Զաննըմտա խասըմլէրիմիզ պիլէ Իրլանտա իչիւն պիր իտարէի միւսթագիլէ մէսէլէսինին քէնտի արզուլարը մուճիպինճէ սուրէթը գաթիյէտէ հալլ օլունմըշ օլտըղընը գապուլ իթմէյէ մէճպուր տըրլար·

«Սաիր հիւքիւմէթլէր խէվֆ ու տէհչէթտէն նաշի միւսաատէքեարլըգ կէօսթէրէպիլիրլէր իտի· հիւքիւմտարլար, հիւքիւմէթը խավասլար (օլիկարշի) հըսսիյաթը միլլէթի քէնտիլէրի ալէյհինտէ պուլունտուրմագ գօրգուսունտա մէյտանի էֆքեարը մախսուսէլէրինի Թաատիլ իտէպիլիրլէր իտի· լաքին էհալի գօրգույա մէյտանի հիչ պիր միւսաատէքեարլըգտա պուլունմագ, վէ հիչ չիւպհէ իթմէյինիզ քի, ճիհէթիմիզ քէնտի Թապիաթ վէ մէթանէթինի պօյուպ իթմէքճէ, արիգ ու ամիգ միւթալէատէն սօնրա վէրմիշ օլտըղը հիւքմը գաթիյի մուհաֆազա իտէճէք տիր·

«Թէսավվուրըմըզտա օլան ուսուլ ու Թէտապիրտէն պէրթաֆսիլ պահս իթմէյէճէյիմ· եալընըզ չունը տէյէճէյիմ քի, պիզ վազիֆէմիզի իճրա իթմէյէ վէ Իրլանտատա հէյէթը իճթիմաիյէէ ասայիշ ու ինթիզամը իատէ էյլէմէյէ գարար վէրմիշիզ տիր· Վէ պէնիմ հասըլը իթիրաքիմ գանաաթ վէ Թէսլիմիյէթէ կէօրէ, մէմլէքէթիմիզ ազամէթինին վէ մէմալիքիմիզ Թէմամիյէթինին մուհաֆազասը տիմէք օլան վազիֆէյի մէզքիւրէնին իֆասընտա, լօրտ չէհր էմինի էֆէնտի՝ վէքիլ վէ րէֆիգլէրի պուլունտուղըմըզ էհալինին մուավէնէթը գավիյէսինի պուլաճագըզ տըր»

∴

ՊԷԼՖԱՍԹ ԱՐՊԷՏԱԼԱՐԸ

Սօն բօսթա կազէթալարընտա օգունտուղունա կէօրէ, Իրլանտանըն Պէլֆասթ չէհրի արպէտալարը կէչէն հաֆթա սալը կիւնիւնէ տէկին էրնէ տէվամ իթմիշ օլուպ, բազար կիւնիւ Բրօթէսթանլար իլէ բօլիս արասընտա միւթէմատիէն գավկալար վուգու պուլմուշ վէ բօլիսին տէֆաթլէ աթէշ իթմէսինտէն նաշի պիր չօգ գատընլար պիլէ եարալանմըշ օլտըղը կիպի, էրթէսի կիւնիւ սապահ տախի գավկալար էհինիտէն պաշլայըպ, բօլիս Թէքրար արպէտաճըլար իւզէրինէ աթէշ իթմիշ վէ պազը քէսան Թէլէֆ օլուպ պիր չօգ քիշի տէ եարալանմըշ տըր· Ճումա էրթէսի կիւնիւ եարալանան 11 քիշի տէ սօնրատան վէֆաթ իթմիշլէր տիր·

Կէչէն սալը կիւնիւ, իխթիլալաթը սաիրէտէ Թէվգիֆ օլունան պիր չօգ էշխաս մուհաքէմէ իտիլիպ· պիր այտան ալթը այա գատար միւխթէլիֆ միւտտէթլէրլէ մահպուսիյէթլէրէ հիւքմ օլունմըշլար տըր·

Եէվմը մէզքիւրտէ Գաթօլիքլէր՝ բազար կիւնքի արպէտալարտա վուրուլուպ էօլէն պիր Գաթօլիք ճէնազէսինի մէզարիսթանա կէօթիւրտիւքլէրինտէ, Բրօթէսթանլար՝ մէզքիւր ճէնազէ ալայը իւզէրինէ հիւճում իթմիշ օլտըգլարընտան, պիր քիշի թէլէֆ օլուպ, պիր չօգ աատամ տա եարալանմըշ տըր·

Եէվմը մէզքիւր ագչամըսը տախի Պէլֆասթտա բէք չօգ Նօգթալար իւզէրինտէ արպէտալար վուգու պուլմըշ իսէ տէ, չարուգ պասթըրըլմըշլար տըր·

ԹԻՒՃՃԱՐԻՅԷ

Տէրսաատէթ Թիճարէթ Օտասը կազէթասընըն տիւնքի նիւսխէսինտէ աթիտէքի Ֆըգրալար օգունմուշ տըր·

Վիլայաթը Շահանէտէն մահսուլաթըն ահվալինէ տաիր կէլէն խապէրլէրտէն մըգտար հագգընտա մալիւմաթը քեաֆիյէ ալընամագտա իսէ տէ, ճինսէ տաիր հէնուզ գաթի պիր էֆքեար իսթիհսալ օլունամամագտա տըր· Պուղտայ վէ ուն բիյասասը էվնէ հալը զաաֆտա վէ պու տա մահսուլաթը ճէտիտէնին հէնուզ վիւրուտ իթմէյէ պաշլամամասընտան տօլայը ճինսինէ տաիր օլան գարարսըզլըգտան միւնպաիս օլմագտա իսէ տէ, Թիւթիւնլուգ կիպի պիր ընկ քեսպ իթմիշ տիր·

Իսբանաք բիյասամըզտա մուամէլաթ կէրմիյէթ իւզրէ տիր· Թիֆթիգ վէ եափը ֆիյաթը Թիւթիւնի օլտըղը կիպի, էհէմմիյէթլի սաթըշ օլմագտա, վէ իրէք ֆիյաթը տախի Թէրագգի իթմէքտէ, վէ եագընտա տահա զիյատէ իրլագէճէկի մէմուլ օլունմագտա տըր·

Անատօլուտաքի վիլայաթը Շահանէտէն էքսէրիճէ միւշթէրի կէլմէկինտէն, Իսբանաք բիյասամըզտա տախի էհէմմիյէթլի մուամէլէ օլունմագտա տըր·

Գամպիյօլարըմըզ Ֆիյաթլընտա Թէրագգի կէօրիլմէքտէ տիր·

Կէչէն հաֆթա զարֆընտա զահիրէ կէլէն վէզայիի էզօնօմիգիյէ միյանընտա Թագտիմ օլունան միւխթէլիֆ Թէմիր խօլլարը վէ իսթիգրագ լայիհալարընըն հիւքիւմէթը Սէնիյէ Թարաֆընտան Թէստիգինէ իլթիխատ օլունմաղը՝ զիքրը չայան տըր·

∴

Համմալլիյէ Թարիֆէսի ճէտիտէսինին Թանզիմի զըմնընտա Թիճարէթ Օտասընտա Թէչքիլ օլունմուշ օլան գօմիսիօնը մախսուսըն իչպու հաֆթա զարֆընտա պիր քաչ Թանզիմ իճթիմա իտէճէկինտէն, մէզքիւր իճթիմաա հազըր պուլունմագ իւզրէ, Տէրսաատէթ վէ Գալաթա կէօմրիւք-

---

(252)

ՍԻՄՕՆ ՎԷ ՄԱՐԻ

ՄԻՒԷԼԼԻՖԻ

ԳՍԱՎԻԷ ՏԸ ՄՕՆԹԷԲԷՆ

ՄԻՒԹԷՐՃԻՄԻ ԱՆՏՕՆ ԱԼԻՔ

Րօզիէ․— Իշինիզտէն պիրինին տէրհալ Բարիսէ կիթմէսի լազըմ կէլիր․ Տիւն բազար իտի․ պանգալար Թաթիլ օլուրլար․․․ չէքին պէտէլի հէնուզ ալընմամըշ օլտուղընա չիւպհէ եօգ․ եիւզ պին ֆրանգլըգ չէքի Րօզիյա պանգասընա կէօթիւրէճէք քիմսէյի հիչ գօրգմագսըզըն ախզ ու Թէվգիֆ իտէպիլիրսինիզ․ էկէր կէօթիւրէճէք աատամ Լարթիկ վէ եախօտ Վէրտիէ տէյիլ իսէ, օնլարըն չէրիքի օլաճաղընա չիւպհէ եօգ տըր․

Սէր գօմիսէր․— Պէն կիտիյօրըմ․ պէն լազըմ կէլէն Թէտապիրի իթթիխազ իտէրիմ․ սէն պուրատա տուր․ Մատամ Րօզիէնին տահա սէօյլէյէճէք բէք չօգ չէյլէրի օլմալը․ էկէր Թազէ պիր չէյ տահա տույաճագ օլուր իսէն, Կալուպէյի վէ եա Սիլվէնի հէման պանա սալըվէրմէլի․

Միւտիր․— Բէք ալա օլուր․․․ չէք մէսէլէսինէ Ժօզէ իլէ Մարթէլի Թային էթ․

Սէր գօմիսէր աճէլէթէն մէրքէզէ կիթտի․ Իմէ Ժուպէր զաաֆընտան եօրուլմուշ օլմալըա, հէքիմ պիրազ իսթիրահաթ իթմէսինի էմր իլէ, իլաճտան պիր գաչըգ տահա վէրտի, վէ սաաթտա պիր պիրէր գաշըգ վէրիլմէսինի Թէնպիհ իտէրէք, մուֆարագաթ էյլէտի․

Մատամ Րօզիէ պաշընը եաստըղա տայամըշ, կէօզլէրինի գաբամըշ տա իտի․

Կալուպէ․— Կէօրիւնիւր քի պիրազ ույուքլամագ տըր․

Միւտիր․— Էօյլէ օլմալը․ չու իչլէտիկիմ չէյլէրտէն սօնրա, սէնտէն տէ պազը մալումաթ ալմագլըղըմ իգթիզա իտիյօր, պիզ տէ կիտէր լօգանթանըն պիրինտէ չու սըրատա պիրազ չէյ եէրիզ․ էլպէթթէ պուրատա պիր լօգանթա վար տըր․

Զավալը․— Գարըմ պիրազ գահվալթը հազըր իթմիշ տիր, էկէր Թէնէզզիւլէն գապուլ իտէր իսէնիզ․․․

Միւտիր․— Մէմնունէն—տէյիպ, էսմէք տաամընա կէչտիլէր վէ հազըրլանմըշ օլան սատէ վէ ֆագաթ լէզզիզ Թաամլարը քէմալը իշթիհա իլէ եէտիլէր․ Միւտիր պիր Թարաֆտան եէր, վէ պիր Թարաֆտան տա Թաֆսիլաթ սօրարագ անլար իտի․

Պիր սաաթտան զիյատէ սիւրէն Թաամ խիթամ պուլըրքէն, չավուշըն գարըսը կէլիպ, Մատամ Րօզիէնին ույանմըշ քէնտիսինի կէօրմէք իսթէտիյինի խապէր վէրմէսի իւզէրինէ, խասթանըն օտասընա կիրտիլէր․

Միւտիր․— Պիրազ տահա էյիլէշտինի՞զ մի․

Րօզիէ․— Էվվէթ, չօգ էյի իմ․․․ ույգու չօգ եարարտը․

Միւտիր․— Պազը չէյլէր սօրաճագ օլսամ, եօրուլմագսըզըն ճէվապլէրինի վէրէպիլիրմիսինիզ․

Րօզիէ․— Էվվէթ, հաթթա խիթէտիրինիզի սօրմանըզը արզու տախի իտէրիմ․

Միւտիր․— Բէք ալա․ չայըն սահիլինտէ տին էտիյին միւշավէրէ արասընտա, պու խապիսլէր հիչ պիր մահալ պէյան իթմէտիլէր մի․

Րօզիէ․— Մաէթթէէսսիւֆ իթմէտիլէր․ պիր սօզ իտի վէ եա պունա միւմասիլ պիր մահալ իսմի աղըզլարընտան գաչըրըրլար տէյու մէմուլ իտէր իտիմ ամմա, գաչըրմատըլար․

Միւտիր․— Տուէլլօ՞ իլէ մի Գօնթ Իվանը էօլտիւրմէք Թէսավվուր իտիյօրլար․

Րօզիէ․— Պու Թէսավվուրտա գարար գըլտըլար զանն իտէրիմ․ վէ լաքին ինթիմալ տըր քի մուախխարէն չու գարարլարընտան վազ կէչմիշլէր տէ, պաշգա պիր Թէտպիր իթթիխազ իթմիշլէր․

Միւտիր․— Գօնթ Իվանա խապէր վէրմէլի քի ույանըգ տավրանսըն․ զաթէն պէն տէ մէմուր Թային իտէճէյիմ քի, քէնտինին մալումաթը օլմայարագ նազարէթ իթսինլէր․․․ պիր տէ սէնին քէնտի հագգընտա պազը չէյլէրտէն պահս իտիյօրտըն․

Րօզիէ․— Էվվէթ, [illegible] պէնի էօլտիւրէմէյէճէքլէրինի սէօյլէմէքտէ իտիլէր․․․ [illegible] հագգլարընտա չիւպհէյէ վարմասընը իսթէմէյօրլար իմիշ․ չիւնքի, օ [illegible] պէնի էօլտիւրտիւքլէրինի խապէր ալըրսա իմիշ, քէնտիլէրինի էլէ վէրիր իմիշ․

Միւտիր․— Օ չախսըն քիմ օլապիլէճէյինի անլայամայօրմըսըն․

Րօզիէ․— Նա՞սըլ անլայըմ․

Միւտիր․— Օ չախսըն սէնտէն գօրգաճագ եէրի եօգմըշ տէմէկլէր․

Րօզիէ․— Էվվէթ, պունլարըն ճիւմլէսի պանա անլաշըլմազ չէյլէր կէօրիւնտի․

Միւտիր․— Օլմայա քի Գօնթ Պօրիս Րօմանզօֆ Թարաֆընտան կէօնտէրիլէն Նիգօլա Կօլ տէտիքլէրի մէմուրըն իճրա իթմիշ օլտուղը պիր պէհանէ օլսուն․

Րօզիէ․— Գապիլ տիր․

Միւտիր․— Հէր հալտէ, չայէտ տուէլլօ իչիւն Գօնթ Իվանա սէպէպիյէթ վէրիլէճէք օլուր իսէ, սէպէպիյէթ վէրէն չախսըն Բիէր Լարթիկին գումպանեասընա մէնսուպ օլտուղը անլաշըլաճագ տըր․ պինաէն ալէյհ օ խապիսլէրին չու Թէսավվուրլարընըն իճրասընա գալգըշմալարընը Թէմէննի իթմէլիյիզ․

Րօզիէ․— Շիւպհէ՞ մի վար․ Ալլահ վէրէ տէ գալգըշսալար․ Րէճա իտէրիմ քի պաշըմա կէլէնլէրի քիմսէյէ հիքեայէ իթմէյէսինիզ, խուսուսիյլէ օղլումա, օնուն պու իշլէրտէն խապէրտար օլմասընը Թէրվիճ իթմէմ․ պէնիմ սըգ սըգ ղայպուպէթիմէ ալըշմըշ օլտուղը ճիհէթլէ, նէ վէսվէսէ վէ նէ տէ Թէլաշ իտէր․ պէն ինշալլահ եագընտա գալգարըմ, վէ նէ օլտուղընը խապէր ալմամասընը իսթէրիմ․

Միւտիր․— Տիշարը սըրր չըգմայաճաղընա էմին օլապիլիրսինիզ․․․ լաքին սիզին էլպիսէյէ վէ ճամէչույէ իհթիյաճընըզ օլաճագ․․․ Նա՞սըլ եափաճագ․․․

Րօզիէ․— Խըզմէթքեարըմ Մատլէնէ խիթապէն պիր բուսուլա եազար, Կալուպէ վէ եա Սիլվէն իլէ էվէ կէօնտէրիրիմ, լազըմ օլանը տէրհալ կէթիրթիրիրիմ․

Միւտիր․— Պէյէնտիյին կիպի հարէքէթ իտիպ պիզէ կիւվէնէպիլիրսին․ Բարայա իհթիյաճըն վա՞ր մը տըր․ տիւն Կալուպէյէ եիւզ Ֆրանգ պըրագմըշ իտիմ․

Րօզիէ․— Լիւզումը եօգ իտի․ չավուշըն գարըսը, բարա քէսէմի ճէպլէրիմին պիրինտէ պուլմըշ․ իչինտէ էպէյիճէ բարա վար․ էն զիյատէ իսթէտիյիմ չէյ, պիր ան էվվէլ տուզէլիպ գալգմագ տըր․ էկէր Րօզիյա պանգասընըն վէզնէսինտէ օ հալտաքի Թուխուլաամագլար իսէ, պիր այա գատար էլլէրի գօլլարը պաղլը օլարագ մէրգումանը սիզէ Թէսլիմ իթմէքլիյի Թէահհիւտ իտէրիմ․

Հէքիմ պու սըրատա իչէրի կիրմէքտէ օլտուղընտան, Մատամ Րօզիէնին սօն սէօզլէրինի իշիթմիշ իտի․

—Ջառուգ քէսպը գուվվէթ իտէճէյինէ պիր տէրէճէյէ գատար էմին իտիմ․․․ եանըլմամըշըմ․ լաքին ղայպ իթմիշ օլտուղըն գուվվէթի Թէքրար էլտէ կէթիրտիմ տէյու սաքըն իսթիմալ իթմէկէ կէլմէզ․

Րօզիէ․— Սաքըն իսթիմալ իթմէմ, Տօգթօր․

Հէքիմ․— Սահիհ սէօյլէ՞յօրմըսըն․

Րօզիէ․— Էվվէթ, պիթտի․ պաշգա պիր Թէքլիֆիմ տէ գալմատը․

([illegible])

լէրի Նազըրլարը էֆէնտիլէր հազրաթը տախի տավէթ օլունմուշ տըր։

⁂

Նաֆիյէլէրի իլէ պէրապէր Պալըքեանլար գազասընըն աշարը պէտէլը թախմինիխինտէն 405.850 ղրշ. ֆազլասը իլէ 2.523.075 ղրշ.ա, վէ քէզա նէվահիլէրի իլէ Սընարքէ գազասը աշարընըն տախի 50.120 ղրշ. ֆազլասը իլէ 450.000 ղրշ.ա իհալէ օլունտըղը' ալընան խապէրլէրտէն անլաշըլմըշ, վէ պու նէթիճէնին ֆէվգէլատէ ճալիպը մէմնունիյէթ պուլընտըղը չիւպհէտէն պէրի պուլընմըշ տըր։

⁂

Ինկիլթէրա Պանգասընտան ալընտըղընը խապէր ալտըղըմըզ Ինկիլիզ լիրալարընըն (թախմինէն 109.000 ատէտ) սօն Մարսիլեա բօսթասը իլէ Տէրսաատէթէ վիրուտ իթտիկի, վէ Օսմանլը լիրասընա Թահվիլ օլունմագ իւզրէ, հէման Զարպխանէի ամիրէյէ կէօնտէրիլտիկի ճիւմլէի մահգիգաթըմըզտան տըր։

⁂

Ընգարէ 19 յուլիս.— Պու կիւն Թէքմիլ օլան կէչէն հաֆթա զարֆընտա Թիֆթիք սաթըլը' կէչէն սէնէ միւտտէթը մէզքիւրէ զարֆընտա 8.900 գըյէյէ վարմըշ իքէն, 86.500 գըյէյէ վէ սէնէնին պիտայէթինտէն պէրու 586.900 գըյէյէ պալիղ օլմուշ տըր։ Ֆիյաթլար մալըն ճինսինէ կէօրէ լիրաի Օսմանի 100 ղրշ.տան $11\frac{1}{4}$-$13\frac{1}{4}$ ղրշ. արասընտա զայիֆ տիր։

Պուղտայըն քիլէսի 6—10 վէ արփանըն 4—5 ղրշ.ա. վէ գըլէսի 100-105 ղրշ.ա աֆիյոն վէ $3\frac{3}{4}$—4 ղրշ.ա խուն վէ 3—8 ղրշ.ա քէչի վէ գօյուն տէրիսի վէ չիֆթի 300—600 ղրշ.ա Գըր Ճէհիր քիլիմի վէ ատէտի 70—100 ղրշ.ա սէճճատէ ֆիրուխթ օլընմագտա տըր։

Մէտարիֆը Նազըլըն' պէհէր գըյէ իչիւն տէվէ իլէ 34—35. գաթըր իլէ 30—31 քուրուշ քառամէխտէ տիր։

Տէրսաատէթ իւզէրինէ գըրսա վէ աւզուն վատէ իլէ գամպիօ ֆիյաթը լիրայա $98\frac{3}{4}$ քառամէխտէ տիր։

⁂

Մանչէսթըր.— Հինտիստան բաւբիյէլէրի ֆիյաթըրընըն Թէնէզզիւլի Միւսթէճէպ Շարգ բիյացալարը իլէ վուգու պուլան բաժիւգլը էմթաա մուամէլաթընը Թաթիլ իթտիկի կիպի, խէնիտէն հիչ ալըրաղըշ օլըղը իչինտիլմէյէքտէն վէ ֆապրիգալար եակինտէն ալէ էյլէմիշ օլըղըլարը գօնթրաթօլարը իխրա իտէմէյէքտէն տիրլէր։ Իփլիքճի տէրէճէ էհէմպի բիյացալարընտան Թալէպ օլըղըճա տէվամի տիր։ Խըրաճաթ իպլիկի ֆիյաթընընճա հէր նէ գատար Թէպէտտիւլաթ խօզ իսէ տէ, իշլէր ֆէվգէլատէ մահտուտ տըր։ Տօգումա բիյացասը տուրկուն օլուպ, պիր մըղտար պատտա ալըրաղըշ օլըմըշ, վէ Ամէրիգան պէզի վէ սաիր պու միսիլլու պէզլէրին բիյացասընտա տուրկունլուգ հիւքիւմֆէրմա օլտըղը միւշահէտէ խօլմիշ տիր։

⁂

Լօնտրա.—Խուն ֆիյաթը էլան խիւքիւմ օլտուղընտան ; զիքրէ շայան հիչ պիր Թէպէտտիւլաթ օլմատըղը կիպի, էֆքեարը ումումիյէ պունըն պիր մըղտար տահա Թէրագգը խաճէթկի նօգթասընտա տըր։ Խունը էմթաա տօգումագ վէ խմալ իթմէքլէ մաարուֆ օլան չէհրլէրտէն ալընան խապէրլէր' օ գատար մուճիպը մէմնունիյէթ տէյիլ տիր։ Սըբարըշլար ազալմըշ, վէ պիլաքիս մանիֆաթուրա էմթաասընտան քիւլլի մըղտարտա իխրաճ օլունմագտա, վէ քիւլլիյէթլէ միւպայաատ վուգու պուլմագտա օլտուղընտան, խազընտա ֆիյաթընըն Թէրագգըսը մէմուլ իտիլմէքտէ տիր, խամ մատէն բիյացասը հէր նէ գատար սուբքունէթ իւզրէ իսէ տէ, խազընտա մուամէլաթընտա կէրմիյէթ միւշահէտ օլունաճաղը մազնուն տըր։

⁂

Պէրլին.—Բիյացանըն մուամէլաթը ումումիյէսինէ տաիր էլվէրիշլէրտէն ալընան խապէրլէր' ճալիպը մէսըրուրիյէթ տիր։ Խուն էմթաասը ֆիյաթը 100տէ 13—18 պուչուգ գատար Թէրագգը իթմիշ իսէ տէ, իւքէք էմթաասընտա օ գատար կէրմիյէթ միւշահէտ օլունմամըշ տըր։ Մատէն քէօմիւրիւ վէ մատէն իխրաճ օլընան մահալը սաիրէտէն ալընան խապէրլէրտէն մուամէլաթըն կէրմիյէթ իւզրէ օլտուղը անլաշըլմըշ տըր։

⁂

Իթալիա.—Գօզա մէվսիմի Իթալիանըն հէր Թարաֆընտա խիթամա էրմիշ վէ Վէնէտիքտէն ալընան խապէրլէրէ նազարէն, հասըլաթըն մըղտարը ֆէվգէլատէ պատիրի մէզէրրէթ պուլունմուշ տըր։ Մահսուլըն ճինսի տախի ֆէնա տէյիլ իսէ տէ, պազը նահիյէլէր մահսուլը' հավալարըն միւսաատէսիզլիկի իլէ պօզուլմուշ տըր։ Գունընլա պէրապէր պու սէնէ հուսուլէ կէլէն գօզանըն մըղտարը' սէնէի սապըգայա նիսպէթլէ զիյատէսիյլէ տուն տըր։

⁂

Սէյքէ պօղազը.—Էլտէ մալ օլմատըղընտան, սաթըշ օլմամըշ տըր։

Կէլէպօ պօղազը.—Էլտէ մալ օլմայըպ, սաթըշ տախի օլմամըշ տըր. ֆիյաթ խիւքիւմէ տիր։

Խօտավէնտիկեար պօղազը.—Պու հաֆթա 40.000 քիլէ մալ մէվճուտ օլուպ, էլտէ 10.000 քիլէ գալմըշ տըր. Թաշրատան ազ մալ վիրուտ իթտիկինտէն, ֆիյաթլար Թութկուն տըր։

Մէրզիֆօն պօղազը.—Պու հաֆթա 14 ղրուշտան Թէզքէրէլի 40000 քիլէ Գարատէնիզ մալը սաթըլըպ, էլտէ մէվճուտ գալմամըշ տըր. բիյացա իշլէք տիր։

Ասէր.—Պու հաֆթա քիլէսի 10 պուչուգ 11տէն 50000 քիլէ Ռումէլի վէ Վարնա սաթըլըպ, էլտէ մալ գալմամըշ, վէ պու ֆիյաթա ալըճը վար տըր։

Սուսամ.—Իշ օլմամըշ տըր։

Խաշխաշ.—Գըյէսի 30 քարայա ալըճը վար տըր։

Պամպուղ Ճիվիզի.—Տուրկուն։

Չավտար.— Պու հաֆթա $7\frac{3}{4}$ ղրշ.տան 25000 քիլէ Ռումէլի մալը սաթըլմըշ տըր։

Ուն.— Պու հաֆթա պուրա իչիւն 21300 վէ Թաշրա իչիւն 700 չուվալ ուն սաթըլըպ, էլտէ 6000 Օտէսա վէ 0000 Աչիմա վէ 0000 Իպրաիլ վէ վէ 8000 Գալաս վէ 20000 չուվալ Ռումէլի գալմըշ տըր. Բիյացա մութթասըլ տուշմէքտէ տիր։

Խուբէռ.— Պու հաֆթա 130 Ֆըչը Ռուս կէլիպ, 100 Ֆըչը սաթըլըպ, էլտէ էնվաի միւխթէլիֆէտէն 500 Ֆըչը մալ գալմըշ տըր. ազ չօգ մուամէլէ օլմուշ տըր։

Շէքէր.— Պու հաֆթա 3240 չուվալ Թրիէսթէ կէլիպ, 4240 չուվալ Թրիէսթէ, 000 չուվալ Ռուս սաթըլարագ, էլտէ 5000 չուվալ Թրիէսթէ վէ 3000 Ռուս վէ 200 Ֆըչը Հօլանտա գալմըշտըր։ Թրիէսթէ մալի տուշկիւն ֆիյաթլա սաթըլմագտա վէ Ռուսիա չէքէրինին սաթանլար' ֆիյաթա տայանմագտա տըրլար։

Գահվէ.— Պու հաֆթա 800 չուվալ մալ կէլիպ, 1100 չուվալ սաթըլարագ, էլտէ 25000 չուվալ գալմըշտըր. բիյացա խիւքիւմէ ֆիյաթլա իշլէքտիր։

Պիրինճ.— Պու հաֆթա 600 չուվալ Իթալեան վէ 3000 չուվալ Ինկիլիզ կէլիպ, 3500 չուվալ Ինկիլիզ վէ 600 չուվալ Իթալեան սաթըլարագ, էլտէ 800 Իթալեան վէ 4500 Ինկիլիզ գալմըշ տըր. Ինկիլիզ բիրինճինին ֆիյաթը զայիֆ օլտուղընտան, էքսէրիճէ մուամէլէ օլմըշ տըր։

Սապունլուք.— Պու հաֆթա 2780 սանտըգ կէլիպ, 2180 սաթըլարագ, էլտէ 4800 սանտըգ գալմըշ տըր. իշլէք ազ վէ ֆիյաթլար զայիֆ տիր։

Կազ.— Պու հաֆթա 11500 սանտըգ Ռուս կէլիպ, 6300 սանտըգ վէ 50 Ֆըչը Ռուս սաթըլարագ, էլտէ 11000 Ամէրիգան վէ 31000 սանտըգ վէ 400 Ֆըչը Ռուս գալմըշ տըր. Իշլէր մահտուտ, ֆիյաթլար Թութկուն տըր։

Ամէրիքան պէզի.— Պու 15 կիւն զարֆընտա տէբօզիթ մալլար իչիւն էհէմմիյէթլի իշլէր օլմըշ տըր։

Ինկլիզ պէզի.— Էյի ճինսլէր իւզէրինէ իշ օլմըշ տըր։

Տիւլպէնտ.—Թութկուն ֆիյաթլա ճիւզի իշ օլմուշ տըր։

Պասմա.—Պու 15 կիւն զարֆընտա միւխթէլիֆ չէշիտլէր իւզէրինէ էհէմմիյէթլի իշ օլմուշ տըր։

Պամպուղ իփլիկի.—Պու 15 կիւն զարֆընտա գալըն վաթէր վէ գըրմըզը վէ մավի գրէթօնլար իւզէրինէ ճիւզի մուամէլէ վուգու պուլմուշ տըր։

Տէմիր.—Պու 15 կիւն զարֆընտա 40 Թօնէլաթօ կէլիպ, 30 Թօնէլաթօ սաթըլմըշ տըր. բիյացա տուրկուն, ալըճը զէթ տըր։

Չինքօ.—Տուրկուն վէ 100 սանտըգ սաթըլըպ, 1100 սանտըգ գալմըշ տըր։

Գուրշուն.—1000 Ֆըչը սաթըլըպ, 11000 Ֆըչը գալմըշ տըր։

Գալայ.—30 Ֆըչը սաթըլըպ, 120 Ֆըչը գալմըշ տըր։

Թէնէքէ.—Էլտէ 150 սանտըգ օլուպ ֆիյաթլար զավի տիր։

Պագըր.—Ֆիյաթլար տուրկուն տըր։

Չինկօ.—Պիլա Թէպէտտիւլ էլտէ 850 Ֆըչը վար տըր։

Տէմիր Թէլլէրի.—Տուրկուն վէ էլտէ 17000 տէսթէ մալ վար տըր։

Մադէն քէօմիւրի.—Պու հաֆթա 5500 Թօնէլաթօ Գարտիֆ վէ 1900 Թօնէլաթօ Նիւգասթըլ կէլիպ, 9000 Թօնէլաթօ սաթըլըպ, էլտէ էնվաի միւխթէլիֆէտէն 13.500 Թօնէլաթօ մալ գալմըշ տըր. բիյացա տուրկուն, ֆիյաթլար միւթէպապիգ տըր։

Կէօն վէ տէրի.—Պու հաֆթա չիֆթի 17—19 պուչուգ ղրշ.տան 15000 ատէտ Անատօլու օղլագ տէրիսի, վէ չիֆթի 15 պուչուգտան 100 ատէտի 100 գըյէ իթիպարը իլէ 1500 ատէտ գուզու տէրիսի վէ չիֆթի 14 պուչուգտան 100 ատէտի 80 գըյէ իթիպարը իլէ 950 ատէտ գուզու տէրիսի սաթըլմըշ տըր։

Թիֆթիք.— Պու հաֆթա ամիտէ մուհաճիրէ ֆիյաթլարլա 1300 պալխա մալ սաթըլմըշ տըր։

Գըյէսի 15տէն հէրէտէ, վէ 15տէն Մէսլիհէ, վէ $14\frac{7}{8}$—15տէն Էսկի չէհր, վէ $15\frac{3}{8}$—15 պուչուգտան Նալլըխան, վէ $15\frac{1}{4}$տէն Բէնկրի, վէ 14—$14\frac{7}{8}$տէն Գարահիսար, վէ $14\frac{3}{4}$տէն Սիվրիհիսար, վէ 13—14տէն Ըրվաս, վէ 10—10 պուչուգտան Ռէնք, վէ $13\frac{1}{4}$տէն տէրի իլէ գարըշըգ Խօզկատ, վէ 14տէն տէրի իլէ գարըշըգ Գարահիսար սաթըլըպ, էլտէ 4000 պալխա մալ գալմըշ տըր. Բիյացա Թութկուն վէ պու ֆիյաթլար իլէ ալըճը վար տըր։

Լօնտրատա լիպրասը 13—14 բէնատան 116 պալխա սաթըլըպ, վէ 13 պուչուգ բէնատան 150 պալխա օֆէրթօ օլմըշ տըր։

Իփէք.—Էլտէ 200 պալխա մալ օլտուղը հալտէ, սաթըշ օլմամըշ տըր։ Լիօնտան վարիտ օլան խապէրլէրէ կէօրէ, ֆիյաթլար խիւքիւմէ օլուպ, կէրէք պուրա վէ կէրէք Պրուսա սաթըճըլարը' մալլարընը էլտէն չըգարմագ խիթէմէյօրլար։

Գօզա.—Պրուսատա բիյացա իշլէք տիր։

Խամ.—Պու հաֆթա գըյէսի $5\frac{3}{4}$-6 ղրշ.տան 130 գըյէ էսկի չէհր, Խօզգատ վէ Ընգարէ մալի սաթըլմըշ տըր. բիյացա իշլէք վէ ալըճը վար տըր։

Բադէմ.—Իշ օլմամըշ տըր։

Խալը.—Պու հաֆթա պէհէրի 30-36 ֆրանգտան 975 ատէտ Գարապաղ խալըսը, վէ 48-54տէն 630 ատէտ Գազագ խալըսը, վէ 65-74տէն 210 ատէտ Սօմախ, վէ 60տան 195 ատէտ Տէրպէնտ, վէ 19-20տէն 500 ատէտ Շիրվան էսկի Նամազի, վէ 32-38տէն 1100 ատէտ Շիրվան էսկի Նամազի, վէ 18-23տէն 220 ատէտ Գարապաղ Նամազի, վէ 60-78տէն 285 ատէտ Շիրվան խալըսը, վէ 90տան 135 ատէտ Գուպա, վէ 82տէն 112 ատէտ խան վէ միւրէպպա մէթրօսը, վէ 15-18տէն 600 մէթրօ Ֆըրաղան, վէ 500 ատէտ միւխթէլիֆ ֆիյաթլարլա գարըշըգ մալ սաթըլարագ, էլտէ էնվաի միւխթէլիֆէտէն 2000 ատէտ մալ գալմըշ տըր. Բիյացա իշլէք վէ ալըճը մէվճուտ տըր։

Աֆիոն.— Պու հաֆթա գըյէսի 105 ղրշ.տան 3 սէպէթ կէյվէ սաթըլըպ, էլտէ 250 սէպէթ էսկի վէ 50 սէպէթ էսկի մալ գալմըշ տըր. Բիյացա վէ ֆիյաթլար տուրկունլուգտա պէրտէվամ վէ ալըճըլար զէթ տըր։

Բիբէր.—4000 գըյէ մալ օլտըղը հալտէ պու հաֆթա սաթըշ օլմամըշ տըր։

Ճէհրի.—Էլտէ 600 չուվալ մալ պուլունտըղը հալտէ, սաթըշ օլմայըպ վէ բիյացա մահտուտ տըր։

Մահլէպ.—Էլտէ 1000 գըյէ մալ պուլունտըղը հալտէ, սաթըշ օլմամըշ տըր։

ԹԱՀՐԻՐԱԹԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷԼԷՐ

Մագամը Սատարէթտէն ախիրէն ումում վիլայաթա վէ Զապթիյէ Նէզարէթինէ իրսալ պույրուլան պիր Էմրնամէի սամիտէ, Ժանտարմա վէ զապթիյէ զապիթլէրինին օգուր վէ խազար Թագզիմնտան Ինթիզամը պիտա էքֆաաթ իճրա գըլընան Թէպլիղաթ իճաապընտան պուլընտըղը հալտէ, պու խուսուս' մահալլէրինճէ նազարը տըգգաթա ալընմամագտա պուլընտըղընտան, վէ գօզա պիտայէթ մահզէմէլէրի նէզտինտէ միւտտաւի ումումի մուավինլիկինէ աիտ վէզայիֆին զապթիյէ զապիթլէրի մարիֆէթիյլէ իճրա խուլյէճէկի' պու քէրրէ Ադլիյէ Նէզարէթինտէն իշար օլունմըշ օլտուղընտան, Թէպլիղաթը մէզքիւրէ հիւքմինին Թէմամը իլէ իֆասը լիւզումը պիր գաթ տահա Թէէքքիւտ էյլէմէսիյլէ Ժանտարմա վէ զապթիյէ զապիթլիկինէ կէրէք Թէրֆի վէ կէրէք մէճէտտէտ սուրէթիյլէ օլունաճագ վիլայաթճա ինթիխապ օլընաճագ զապիթլէրին մաւլումաթ օգույուպ խազմասը օլմասընա տիգգաթ պէրապէր, ինթիխապ օլընան զապիթլէրին օգույուպ խազմալարը օլտուղընըն ինթիխապ մազպաթալարընա սարահաթէն տէրճ իտիլմէսի էմր ու իշար պույրուլմըշ տըր։

⁂

Շիրաաթա տէրտէսթ իտիլէն պիր գալպազանըն խէտտինէ պուլունըպ Աթինա սէֆարէթը Սէնիյէսինտէն Խարիճիյէ Նէզարէթինէ վէ օրատան Ճանիպը Խազինէյէ իրսալ օլունան գալպ մէճիտիյէլէրտէն պիր ատէտինին մէսքիւքիւքաթը Շահանէ իտարէսինէ մուայէնէ վէ վէզն ու Թահլիլ իթտիրիլտիքտէ, վէզնի 6 տիրհէմ $2\frac{1}{2}$ գըրաթ վէ Թէրքիպաթը մատէնիյէսինին տախի Թախմինէն 100տէ 90ը գալայ վէ 100տէ 10ը անթիմօնտան միւրէքքէպ գալըպլարտա էրիտիլմիշ պիր խալիթէտէն (պաղագրութին) իպարէթ օլտըղը կէօրիւլ. իչպու գալպ մէճիտի զիյատէ խաֆիֆ պուլընտըղը ճիհէթլէ, սահիհինտէն բէք գօլայ ֆարգ օլընաճաղը անլաշըլմըշ խուսուկինտէն, միրիճէ վէ էհալիճէ օ մագուլէ գալպ մէճիտի ալընըպ վէրիլմէմէք իւզրէ Թէզգայիւնատը լազըմէ իճրասը' Մալիյէ Նէզարէթինտէն հէր Թարաֆա իշար գըլընմըշ տըր։

⁂

Պու քէրրէ Տախիլիյէ Նէզարէթինտէն ումում վիլայաթա Թաղըլան պիր Թահրիրաթը ումումիյէտէ ՌԷժի չիրքէթի չարթնամէսինին 17ինճի մատտէսի հիւքմինճէ, տախիլը մէմալիքտէ պիր սէնէ զարֆընտա հասըլ օլուպ Նագլ օլընապիլէճէք տէրէճէյէ կէլէն Թիւթիւնլէրին ՌԷժի անպարլարընա Նագլ ու Թէվտիի իչիւն սէնէի աթիյէ աղուստոս իպթիտասը' միւտտէթին սօնու օլտըղը հալտէ, պազը վիլայաթճա մատտէի մէզքիւրէնին ֆըգրաի ախիրէսինէ կէօրէ աղուստոս իպթիտասընա գատար Թիւթիւնլէրինի ՌԷժի անպարլարընա Նագլ իթմէյէ ատէմը մէճպուրիյէթլէրի մանասը վէրիլէրէք սէրպէսթ պըրագըլտըղը, վէ պու իսէ զէրրա էլինտէ պուլընան Թիւթիւնլէրին գաչագճըլար էլինէ կէչմէսինի Թէսհիլ իտէր պիր քէյֆիյէթ օլտուղը ճիհէթլէ, ահքեամը չարթնամէյէ մուղայիր վէ Ցույունը Ումումիյէ իտարէսինին տախի ՌԷժի իտարէսինտէ օլան մէնֆաաթը իչիւն վէ պու խուսուս էօզրէ Թէվֆիգը միւամէլէյէ մուղայիր պուլունտուղը պէյանը իլէ, իճրաի իճապը ՌԷժի վէ Ցույունը Ումումիյէ գօմիսէրլիքլէրի իլէ Ցույունը մէզքիւրէ իտարէսի րիյասէթի Թարաֆընտան իֆատէ վէ ինհա գըլընմըշ, վէ ՌԷժի իտարէսի չարթնամէսինին 17ինճի վէ 25ինճի մատտէլէրինտէ տախիլը մէմալիքտէ հուսուլէ կէլէն տուխան' ՌԷժի անպարլարընա նագլ օլունմագ տէրէճէյէ կէլտիքտէ, զէրրաըն ՌԷժի մէմուրլարընա խապէր վէրէճէյի, վէ պիր սէնէ զարֆընտա հուսուլէ կէլէն Թիւթիւնլէրին քեաֆֆէսի սէնէի աթիյէնին Նիհայէթ աղուստոս իպթիտասընտա ՌԷժի անպարլարընա Նագլ օլունմըշ պուլունմագ լազըմ կէլէճէկի, վէ զէրրա իլէ Թիւթիւնճիլէրին ՌԷժիյէ գարշը օլան հուգուգ վէ վէզայիֆի վէ խիլաֆընտա հարէքէթ իտէնլէրին միւսթահագգ օլաճագլարը միւճազաթը միւպէյյին ՌԷժի Թարաֆընտան պիր Նիզամը մախսուս լայիհասը խազըրլանաճաղը, վէ պու լայիհա' Ցույունը Ումումիյէ իտարէ մէճլիսինտէն Թասվիպ վէ Պապը Ալիճէ տախի Թաստիգ օլունմատըգճա մէվգիի իճրայա գօնուլմայաճաղը, վէ օ վագթա գատար պու պապտա էլյէվմ հազըրտա մէրի իւլ իճրա օլան Նիզամաթ ահքեամը' քեմաքեան ճարի օլաճաղը մուհարրէր վէ միւնտէրիճ պուլունմըշ օլմասընա, վէ պիր սէնէ Թիւթիւն մահսուլընըն անպարլարա Նագլի իչիւն սէնէի աթիյէ աղուստոս իպթիտասը' միւտտէթին սօնու պուլընմասընա պինաէն, Թիւթիւնլէրին Նագլ օլընապիլէճէք տէրէճէյէ կէլտիքտէ, անպարլարա Նագլ ու Թէվտի իթտիրիլմէսի հագգընտա ՌԷժի Թարաֆընտան իտալէն Թէքլիֆին խազինէյէ չայանը գապուլ կէօրիւլէմէյէրէք, միւտտէթը Նագլ' աղուստոս իպթիտասընտա միւնգազի օլաճաղը ճիհէթլէ, զէրրաըն չու միւտտէթ զարֆընտա հէր վագթ անպարլարա Թիւթիւն Նագլ ու վազընտա սէլահիյէթլէրի տէրքեար օլմասը իլէ աղուստոս իպթիտասընա գատար Նէ վագթ Նագլ օլընըրսա օլսըն, միւտտէթը մուայյէնէ զարֆընտա Նագլ գըլընէճէք Թիւթիւնլէրէ գաչագ Նազարը իլէ պագըլմամագ ճաիզ օլամայաճաղընըն իտարէյէ Թէպլիղը' ՌԷժի գօմիսէրլիկինէ պիլտիրիլտիկինտէն, վէ չու հալտէ զէրրա' իճապը մէվգիյէ կէօրէ պիր սէնէ մահսուլընը ՌԷժի անպարընա Նէ զէման Նագլէ սալիհ օլուր իսէ, օլ վագթ Նագլ իտիպ, սէնէի աթիյէ աղուստոս իպթիտասընտան զէրրա էլինտէ Թիւթիւն գալմամասը լազըմ կէլէճէյինտէն, պու պապտա խանի էմրը Նագլիյաթտա Թէխիրիւրաթ վուգուա կէթիրիլմէմէք իւզրէ վիլայաթա Թէպլիղաթ իֆասը' Մալիյէ Նէզարէթը ճէլիլէսիյլէ ճէրեան իտէն մուխապէրաթ Նէթիճէսինտէ կէօսթէրիլմիշ, վէ Թաֆսիլաթը մուհարրէրէտէն միւնֆէհիմ օլան րուհը մագսատ ու մասլահաթ' զէրրա մահսուլաթընըն աղուստոս իպթիտասընա գատար միւտտէթտէ հէր նէ զէման իսթէր իսէ, ՌԷժի անպարլարընա Նագլ իտէպիլէճէկի միւսթէլզէմ, հալպուքի կէլէն տուխանըն Նիհայէթ աղուստոս տուխուլինտէն էվվէլ քեամիլէն ՌԷժի անպարլարընտա պուլընմասը լիւզումընը իյզահ ու իֆատէտէն իպարէթ վէ պազը էսպապը հագիգիյէյէ մէպնի զէրրա հագգընտա էսասէն չայան Թութուլան չու միւսաատէնին հիւսն ու մուհաֆազասը իլէ պէրապէր իչին պիր կէօնա սուի իսթիմալաթա խանի միւտտէթը Նիզամիյէի մէզքիւրէտէն զիյատէ Թէխիրը Նագլիյաթա վէ պինաէնալէյհ հէմ ՌԷժի իտարէսինէ վէ հէմ տէ պիլախարէ խազինէի տէվլէթէ զայիաթ վէ խասարաթա ուղրատըլմամասը էմրինտէքի էհէմմիյէթ' վարէսթէի գայտ ու իշարէթ պուլընմըշ իտուկինտէն, օլ վէճհիլէ չու իյզահաթ տաիրէսինտէ Թիւթիւնլէրին միւտտէթը մուայյէնէի մուհարրէրէ զարֆընտա իքմալը Նագլիյաթը լազըմ կէլէճէյի իշար գըլընմըշ տըր։

⁂

Ախիրէն Տախիլիյէ Նէզարէթինտէն հէր Թարաֆա Թաղըլան պիր Թահրիրաթը ումումիյէտէ Նիզամաթը Թըպպիյէ ահքեամընճա, մէմալիքը մահրուսէի Շահանէտէ կէրէք Թէպապէթ վէ կէրէք էճզաճըլըգ վէ ճէրրահլըգ վէ գապիլէլիք (էպէլիք) վէ սաիր չուապաթը Թըպպիյէի իճրա էյլէմէք ռուհսաթը Տար իւլ Ֆիւնունը Թըպպիյէի Շահանէնին տիպլօմա վէ խախուտ ռուհսաթնամէսի օլանլարա մախսուս վէ խիլաֆը հարէքէթ իտէնլէրին ճէզայա միւսթահագգ օլաճագլարը Թապիի վէ լազըմ իքէն, հէր նասըլ իսէ պու սուրէթ Թաչրալարճա Թէյէրի գատար նազարը էհէմմիյէթէ ալընմամագտա օլուպ, հալ պու քի աճվալը մէզքիւրէնին տէվամը' էհալինին հըֆզը սըհհէթինճէ բէք չօգ մահզուր վէ մազարրաթը խաթիրգամ իտէճէկի, վէ տիբլօմա վէ չահատէթնամէսի օլմայանլարըն իճրաի սէնաաթտան մէնի չարէսի արանըլմագ իսէ, սըհհէթը ումումիյէյի իխլալ իտէճէք աճվալին զուհուրի մէյտանա օլմագլա պէրապէր, պու սուրէթին Ինզըպաթ վէ էհէմմիյէթը մաթլուպէ տաիրէսինէ իտխալինէ խալընըզ Մէքթէպը Թըպպիյէնին մէզայիսի քեաֆի օլամայաճաղը ճիհէթլէ, օլ պապտաքի ահքեամը Նիզամիյէնին հիւսնի մուհաֆազասը զըմնընտա մէմուրինը միլքիյէ վէ ատլիյէ Թարաֆընտան տախի Թէտապիրը լազըմէնին իթթիխազ ու իճրասը լիւզումը Թըպպիյէ Նէզարէթը պէհիյէսինին իշարը իճաապընտան պուլընմասընա մէպնի, [illegible] գաթ ու իթինա օլընմասը զըմնընտա իճապ իտէնլէրէ Թէնպիհաթը մուգթազիյէ իճրասը իշար գըլընմըշ տըր։

⁂

Տէվաիրը իճրաիյէճէ ալընաճագ խարճլարըն' Նիզամաթը մախսուսէսինէ Թէվֆիգէն լիւզումը իսթիֆասը' խարճ Թարիֆասընըն 63ինճի մատտէսի ահքեամընտան իքէն, Տէվաիրը մէզքիւրէճէ Նիզամաթը մախսուսէ խարիճինտէ օլարագ պիր Թագըմ ֆազլա րուսում ալընմագտա օլտըղը' Թահգիգաթլա անլաշըլմասը իւզէրինէ, Էնճիւմէնը տաիլէճէ Թէտգիգաթը գանունիյէ իճրա իթտիրիլէրէք խալընըզ էսպապը մուճիպէ իւզէրինէ 5 նէվ խարճըն Նիզամաթը մախսուսէսինէ Թէվֆիգէն իսթիֆասը, վէ պունտան պաշգա իճրա տաիրէլէրինճէ հիչ պիր Նամ իլէ խարճ ալընմամասը լազըմ կէլէճէկինտէն, օնա կէօրէ իճապ իտէնլէրէ Թէպլիղաթը մուգթազիյէ իճրասը' Ատլիյէ Նէզարէթինտէն վիլայաթ միւտտաիի ումումիլիքլէրինէ էմր ու իշար պույրուլմըշ տըր։

⁂

99 սէնէսի Նիհայէթինէ տէկին հազգը գարար վէ ինթիգալա Նաիլ օլուպ տա հէնուզ արազի վէ էմլաքինը սէնէտաթը րէսմիյէյէ րապթ իթտիրմէմիշ օլանլար իչիւն պու քէրրէ իճրա գըլընաճագ օլան Խօգլամա իլէ մուամէլէի Թապիյէի տաիմէտէ վէրիլէճէք օլան սէնէտաթա մուգապիլ Թահրիրը էմլաք գըյմէթի իզէրինտէն հիսապ իտիլէճէք օլան խարճըն Թասֆիյէի Ցույուն Թահվիլի օլարագ ախզ ու իսթիֆասը' միւգթէզայի իրատէի ալիյէտէն, վէ չու միւտտաէ' էհալի հագգընտա ֆայտ Թէսհիլաթը քեամիլէ իճրասընտան իպարէթ պուլունմուշ օլմասընա պինաէն, պէր վէճհը մուհարրէր սէնէտը րէսմի իսթիհսալ իթմէմիշ օլանլարըն պունտան իսթիֆատէ իլէ սէնէտ ալմալարը խուսուսը' լազըմ կէլէնլէրէ Թէպլիղ ու իշար խոլմըշ տըր։

ՌԷՍՄԻ

Նիւմունէ կազէթասընտան Նագլէն

Թուլճէ կազէթասընըն 850 Նումէրօլը Նուսխասընտա Ընգարէ Ռում մէթրօբօլիտի Ընգարէյէ կէլիր իքէն, 2 սաաթ մէսաֆէտէ պիր գաչ էշգըյա Թարաֆընտան չըգըլըպ, կէրչի քէնտիսի գուրթուլմուշ իսէ տէ, պազը Թիւճճարըն վէ գաւըլճըտա պուլընմըշ օլանլարըն աչէլէրի զիյատէ օլտըղը միւնտէրիճ իսէ տէ, Ընգարէ վիլայէթը ճէլիլէսինտէն վուգու պուլան իշարա Նէզարէն, մումայիլէյհ մէթրօբօլիտ վէ Թիճճարան վէ գաւըլճըտա պուլունմըշ օլանլար հագգընտա իւզաթար օլընան էշգըյա քէյֆիյէթի քիւլլիյէն պի էսաս օլուպ, խալընըզ 3 մահ մուգատտէմ պազը ուդկունլըգ ատամլար Թարաֆընտան 3—4 գաթըրըն պիր մըղտար էշյալէրի զապթ օլընմըշ իսէ տէ, միւթէճասըրլար' զապթըյէ ճանիպինտէն տէրտէսթ օլընըպ Թահթը Թէվգիֆէ ալընտըղը, վէ զապթ էյլէտիքլէրի էշյա տախի գաթըրճըյա րէտտ իտիլտիկի անլաշըլմըշ, Թաահհիւտ քէյֆիյէթէ իպթիտար գըլընտը։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Պէրաթ միւթէսարրըֆլըղը' Զօր միւթէսարրըֆլըղընտան միւնֆասըլ Խուսուֆ Թալիլ պաշա հազրէթլէրինէ,

Հէրէքէ ֆապրիգասը Հիւմայունը միւֆէթթիշի Խօճագ վէ մուալլիմը էվվէլի Մուսա էֆէնտիլէրէ րիւթպէի սալիսէ Թէվճիհ պույրուլմըշ տըր։

⁂

Իրան Շահզատէկեանընտան վէ Իւլէմատան Շէյխ Իւլ Ռէիս էպիւլ Հասան Միրզա հազրէթլէրինէ Զինճի Մէճիտի,

Հէրէքէ ֆապրիգասը Հիւմայունը պօյաճը վէ րէսմի ուսթալարը Ֆէյզի վէ Խօրլագի աղալարա Դինճի Մէճիտի Նիչանը իհսան [illegible] տըր։

Թայմզ կազէթասընըն Վիեննատաքի մուխպիրի՝ Տէրսաատէթտէ Բուսիա սէֆիրի էսպագ մէյհուր Ժէնէրալ Իննաթիէֆին Բուսիա իլէ Ալէմանիա պէյնինտէ ճէրէյան իտէն միւնասէպաթա տաիր պիր Սլավ մուխպիրի իլէ վուգու պուլան աթիտէքի միւքեալէմէսինի թէլէկրաֆ իլէ Թայմզա իշար էյլէմիշ տիր ։

Ժէնէրալ Իննաթիէֆ տէմիշ տիր քի, «Բուսիա՝ տաիմա Ալէմանիայա տօսթլըգ եաճըլէրի իպրազ իտէկէլիպ, պիզիմ պիթարաֆլըղըմըզ սայէսինտէ Ալէմանլար՝ Աւսթրիա վէ Ֆրանսա ալէյհինտէ մուհարէպէլէրինտէ խայլը միւսթէֆիտ օլմուշլար իքէն, Պէրլին աճտնամէսինտէն պէրու Ալէմանիա՝ Բուսիայա չիւքրկիւզար պուլունմայըպ, Բուսիանըն Թասավվուրլարընա մուխալէֆէթ իթմիշ վէ խասօս Աւսթրիայը Բուսիայա մուխալէֆէթէ Թէշվիգ էյլէմիշ տիր ։ Էվվէթ, բրէնս Պիզմարգ՝ պիզիմ իչիւն Պիրինճի Նաբոլէոնտան տահա գորգունճ պիր տուշման վէ Ալէմանիա իլէ պիր մուհարէպէմիզ լապիտ օլաջաղընտան, ինթիգամ իւզրէ պուլունմագլըղըմըզ լազըմ գէլէն տիր ։ Ալէմանիա՝ Բուսիանըն տօսթլուղընը զայլ իթմէսի խաթա օլտուղընը անլայաճագ տըր ։ զիրա Ալէմանիա՝ Բուսիա իլէ Ֆրանսա արասընտա օլտուղընտան, իքի աթէշ արասընտա տիմէք տիր ։ Ֆրանսատա բոլիթիգա Ֆըրգալարընըն ճիւմլէսի ինթիգամ էֆքեարընտա օլտուգլարը կիպի, պիզ տախի զայլըմըզը չըգարմագ ֆիքրինտէ պուլունույօրըզ»

—

Բուսիանըն Պագու չէհրինտէ 10 նէֆէր իրանլը ուլուգ պուլընտըղընը հիւքիւմէթը մահալլիյէ ախիրէն խապէր ալարագ, պունլարը մէմլէքէթլէրինէ իրսալ իթմէք իչիւն չէհրը մէզքիւրտէն հարէքէթ էյլէմէք իւզրէ պուլընան Թիլչ նամ վափորա իրքեապ իթմէք իսթէմիշ իսէ տէ, վափորտա պուլընան 60 գատար եօլճըլար՝ մէրգուման ուլուգլար վափորա գապուլ օլընըրսա քէնտիլէրի վափորտան չըգաճագլարընը վափորըն գաբտանընա պէյան իթտիքլէրինտէն վէ Պագու բօլիս միւտիրինին պու պապտէքի զայրէթի պօշա կիթտիկինտէն, մէրգուման ուլուգլար՝ չէհրին խարիճինտէ պիր մահալէ իսքեան իթտիրիլիպ, էհալիի մէմլէքէթ իլէ իխթիլաթլարը մէն օլընմըշ տըր ։

—

Զինաէն Մէնտոփա չէքիլէն պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, Չին հիւքիւմէթի՝ Լազարէֆ լիմանընը իշղալ իչիւն Բուսիայա հիչ պիր վէսիլէ վէրմէմէք իւզրէ պազը միւսաատաթա մուգապիլ Համիլթըն լիմանընը Թախլիյէ մէսինի Ինկիլթէրրայա Թէքլիֆ իթմէք նիյէթինտէ իմիշ ։

—

Բէթէրսպուրկտան Վիեննայա իշար օլընտըղընա կէօրէ, Ալէմանիա հիւքիւմէթի Թարաֆընտան Բուսիայա գարշը Չինտէ պազը էնթրիգալար Թէրթիպ օլընտըղը հագգընտա Բէթէրսպուրկտա էնտիշէ իտիլիյոր, վէ Ալէմանիա իլէ Չին պէյնինտէ պիր իթթիֆագ ագտ օլընտըղը զանն օլընըյօր իմիշ ։

—

Բէթէրսպուրկտան խապէրտըրըլընա կէօրէ, ախիրէն Բուսիանըն Օտէսսա չէհրինտէ պիր Բրուսիա զապիթի ճասուս տէյէ Թէվգիֆ օլընմըշ տըր ։

Բուս կազէթալարը հասթէյն միւլագաթը իւզէրինէ իւչ իմբէրաթօրլըգ իթթիֆագը եէրինէ Ալէմանիա վէ Աւսթրիա իթթիֆագը գաիմ օլտըղընը պէյան իտէյօրլար ։

—

Պաղտատտա նէշր օլընան Զէվրա կազէթասընըն պէյանընա կէօրէ, ախիրէն Պէչման նամ մահալտէ զուհուրա կէլէն պօրա էսնասընտա 400 տիրհէմ աղըրլըղընտա տօլու եաղմըշ վէ չիտտէթլէ էսէն րիւզկեար տախի հայվան սըրըթընտան էյէր Թագըմընը վէ ինսանլարտան կէօմլէք վէ ապա միսիլլու մէլպուսաթըլարը կէօթիւրմիշ տիր ։ Եաղան տօլու տանէլէրինին իւզէրինտէ քէօբէք վէ գըսրագ վէ սաիր հայվանաթ րէսիմլէրի վար իմիշ ։

ՏՈՒՑՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ

վարիտաթը մուխասսէսէ իտարէի պէհիայէսինտէն .

Միւսքիրաթ րէսմի պէյիյէսինին Զնճի Թագսիթի միւտտէթի օլան 1302 սէնէսի չէհրը իյուլը (սէպտ.) Թէգարրուպ իթմէքտէ օլտըղընտան, Տէրսաատէթ վէ պիլատը սէլասէտէ միւսքիրաթ սաթանլարըն՝ Միւսքիրաթ Պէյիյէ նիզամնամէսինին 14իւնճիւ մատտէսի մուճիպինճէ, միւտտէթը Թէճտիտէ օլան չէհրը աղօսթօս իչինտէ րէսմը պէյիյէյի իֆա իլէ միւճէտտէտէն Թէզքէրէլէրինի ալմագ իւզրէ նիզամնամէի մէզքիւրըն 40ընճը մատտէսինին սօն ֆըգրասընա հաքեամընճա Թէմբիհ էն զիքր օլըվէլ պիզզաթ գեզի, հիւլուլինտէն էվկէլմէլէրի լազըմ կէլէճէյի՝ իլէ Թէնբիհ մէզպուրըն ախզը իլէ միւճէտտէտէն Թէզքէրէ իթասընա միւտիրիյէթը մումաիլէյհանճա պու կիւնտէն իթիպարէն պէտ ու միւպաշէրէթ օլընտըղընտան, մէզքիւր չէհրը իյուլ իպթիտասընտա տէկին կէլիպ Թէզքէրէլէրինի ալմայանլար հագգընտա միւճազաթը նիզամիյէնին պիլաիսթիսնա իճրա գըլընաճաղը ճիւմլէնին մալիւմի օլմագ իւզրէ իլան գըլընըր ։

2 օգոստոս 302 3—2

ՇԱՐԳ ՇԸՄԷՆՏՕՖԷՐԼԷՐԻ

գումբանեասը Թարաֆընտան կէլէն իլան

Բումէլի շըմէնտօֆէրլէրինին սիւրաթ վէ սաիր գաթարլարը իլէ կէօնտէրիլէն մէյվէ վէ սէպզէ վէ Թավուգ վէ բէյնիր վէ սաիրէյէ տաիր 22նճի նումէրօլը վէ քէմիք վէ բաչավրա իրսալինէ տաիր 23 վէ հէր նէվի սիւթիւրկէ իրսալինէ տաիր 24իւնճիւ վէ գօզա իրսալինէ մախսուս 25ինճի վէ Թուզ իրսալինէ մախսուս 26ընճը վէ ձուն էրսալինէ մախսուս 27նճի վէ տէյիրմէն Թաշը իրսալինէ մախսուս 30ընճը վէ վակօն, սալօն վէ գուբէ վէ սաիր արապալար իրսալինէ մախսուս 31ինճի վէ պօղչա վէ տէնք վէ 25 քիլօկրամա գատար օլան էշեա իրսալինէ մախսուս 33իւնճիւ վէ ճէնազէ ալայը նագլինէ մախսուս 36 նճը վէ ուն վէ քէքսիմաթ նագլինէ մախսուս 37նճի նումէրօլու Թարիֆալարը լաղվ օլունուպ, պունլարըն եէրինէ ալաֆր. օգոստոսըն 15ինտէն իթիպարէն 1 յուլիս 1886 Թարիխինտէ Թապ օլընան 22 23 24 25 26 27 30 31 33 36 վէ 37նճի խուսուսի Թարիֆալարը վազ օլընտըղը, վէ իշպու Թարիֆալարըն պէհէր նիւսխէսի սթասիօնլարտա 20:էր բարայա սաթըլտըղը՝ գումբանեա Թարաֆընտան ումումա իլան օլունուր ։

3 օգոստոս 1886
Սթամպօլ 2—2

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 16 Օգոստ.

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	101-3/16
Օսմ. էսհամը աչըլտը	15-
» » գարանտը	14-15/16
» » Սէրի Ա	21-3/4
» » » Պ	15-3/4
» » » Ս	14-7/8
Օթօման 1871	75-1/4
Օսմանլը Պանգասը	10-1/2
Բուսիա իսթիգրազը	099-3/8
Մըսըր տույ. մութահըտէ	74-5/8
» իմթիյազը	97-
Ցաիրա Սանիէ (Մըսըր)	73-1/8
Բօչիլտ իսթիգրազը	95-1/2
Մաճարիսթ. էսհամը 1877	-
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	-

Բարիզ 16 Օգոստ.

Ֆրանս. էսհ. 3 % ֆր.	83-07 1/2
» » 4 1/2 %	109-52 1/2
Եէնի Օսմ. էսհամը աչըլտը	15-12 1/2
» » » գարանտը	15-15
[illegible]	
Սէրի Պ.	15-20
» Ս.	15-
Բումէլի շըմէնտօֆէրի	35-75
Օսմանլը Րէժիսի էսհամը	-
Օսմ. Պանգասը	515-
Կրէտի Լիօնէ	-
Կրէտի Ֆօնսիէ	1365-
Լիօն ագսիօնը	1190-
Սուէյիզ ագսիօնը	1990-
Բուսիա 5 % 1877	101-7/8
Իթալիա էսհամը	100-50
Մըսըր Ֆօնս. մութահըտէ	375-
Եունան 5 % 1879	297-50
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-25

Վիէննա 16 Օգոստ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	126-30
Բումէլի շըմէնտօֆէրի	17-50

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ումում. տիւն ագչ. գաբ.	16-21
Պու սապահ աչըլտը	16-21
Մըսըր մութահըտէ. գաբ.	82-35
Պու սապահ աչըլտը	82-35
Սէրի Ա.	24-30
» Պ.	15-20
» Ս.	16-21
Բումէլի շըմէնտօֆէրի	36-
Ագչէ Ֆայիզի	6-
Րէճօր Ղրշ.	00-
Էնվալէսիգ »	15-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Կրէտի Ժէնէրալ	5-35
Սթամպօլ պանգասը	4-35
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	5-08
Թրամվայ	2-82 1/2

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղշ. Բր.
Պէյազ մէճիտիյէ Ֆարգը	108-05
Մէթալիք »	98-10
Պէշլիք »	102-30
Ալթըլըգ »	103-05
Գայմէ	-
Ինկիլիզ լիրասը	110-11
Ֆրանսըզ ալթունը	87-35
Բօլ	90-24
Կրէմից ալթունը	81-15
Գարպօն գայմէսի	9-23

ԹԱՍՖԻՅԷ ՔԵԱՂԸՏԸ

20) լիք քեաղըտ	
50) » »	16-
100) » »	
500) » »	
1000) » »	15-30
10000) » »	

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՄՓԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Ինչասթը տուքէրիյէ լազըմ է եչիւն միւպայաասընա լիւզում կէօրիւնէն իւչ խիւզ պին ատէտ պէօյիւք գալըպ Միւրէֆթէ քիրէմիտի մէյզըր միւնագասասա օլուպ, աղօսթօսըն օնըճը բազար կիւնիւ գարարը գաթիսի վէ երթէսի կիւնիւ խիւզաէ պէչ Թէնզիլի իճրա վէ գապուլ օլունաճաղընտան, Թալիպ օլանլարըն հէր կիւն ինշաաթը աւքէրիյէ տաիրէսինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլունըր ։

4 աղօսթօս 1886 3—1

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՄՓԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Շամը չէրիֆ իլէ միւլհագաթընտա պուլընան վէ պուլունտըրըլաճագ օլան ասաքիրը Շահանէ վէ հայվանաթը միրիյէ իչիւն միւպայաա օլընաճագ օլան կազըն պէհէր գըյէսի հէթմիշ, հաթապըն տօգուզ բարայա վէ արաբա չաիրին պէհէր քիլէսի մահալլինտէ Թալիպի էօհտէսինտէ օլտուղընտան, իթայա Թալիպ օլանլարըն Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունըր ։

4 աղօսթօս 1886 3—1

Բուսումաթ Էմանէթինտէն

Գալաթա մէրքէզինտէ 1300 վէ 1301 սէնէլէրի էշեաի սըյնիյէսինտէն մէվճուտ օլան 168,000 ղրուշլըգ գատար էշեաի սըյնիյէյի 1300 վէ 1301 սէնէլէրի սէհիմ պէտէլաթը գուբօնը իլէ 420,000 ղրուշա եանի 100ի 250 ղրշ. ա գուբօն գապուլ օլունմասընա գարար վէրիլմիշ օլտուղընտան, աղօսթօսըն 9ընճի սալը կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլիպ սօնրա զամմ գապուլ օլունմայաճաղընտան, օ կիւնէ գատար զիյատէյէ Թալիպ վար իսէ, չէրաիթը միւզայէտէյի անլամագ իւզրէ Բուսումաթ Էմանէթի մուհասէպէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէսի իլան օլունըր ։

1 աղօսթօս 1302 3—3

Աւլիյէ Նէզարէթի իչիւն իւթիրասընա լիւզում կէօրիւնէն 800 չէքի հաթապ իլէ 30.000 գըյէ էլէնմիշ Ս-րանճա քէօմիւրիւնիւ իշպու աղօսթօսըն 9ընճը ճումա երթէսի կիւնիւ իճրաի միւնագասասընա պաշլանըլաճաղընտան, Թալիպ օլանլարըն քէֆալէթը նագտիյէլէրի իլէ պէրապէր նէվմը մէզքիւրտա սաաթ 6տա էննիւմէնը իտարէի աւլիյէ կէլմէլէրի վէ չէրաիթը իւյրէնմէք արզու իտէնլէրին տախի հէր կիւն Աւլիյէ Լէվազըմ մէմուրիյէթինէ միւրաճաաթ իթէպիլէճէքլէրի իլան օլունըր ։

2 աղօսթօս 302

302 սէնէսի աղօսթօսընըն 10ընճը կիւնիւ իհալէի գաթիյէսի իճրա գըլընմագ չարթը վէ չէրաիթը սաիրէ իլէ մահուլինճէ միւբայէաթը չըգարըլան Գայսէրիյէ սանճագը քիրթրէ եօլըու 118.836 ղրուշտա մահալլի Թալիպի էօհտէսինտէ պուլունտըղը հիհէթիլէ, Թալիպ օլանլարըն միւտտէթը մէզքիւրէտէն պիր գաչ կիւն էվվէլ եա մահալլինէ վէ եախօտ քէֆիլլէրի իլէ պիրլիքտէ Մալիյէ խազինէսինէ Իհալէ Ալըր իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի ։

1 աղօսթօս 302

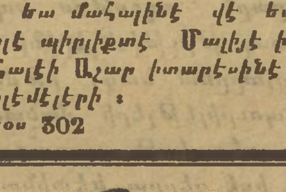

ՔԷՕՊԱՏԻՍ ՎԱՊՕՐԼԱՐԸ
ԻՏԱՐԷՍԻ

ՊԷՀԷՐ ՀԱՖԹԱ ՕԼԱՐԱԳ ՏԷՐՍԱԱՏԷԹԼԷ ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷ ՊԷՅՆԻՆՏԷ ՍԻԻՐԱԹ ԲՕՍԹԱՍԸ 4½ ԿԻՒՆ ԶԱՐՖԸՆՏԱ

Նէվֆէս գարթալըն Թահթը գումանտասընտա Տօֆալիյէ նամ վափոր 1500 Թօնէլաթօ համուլէսինտէ վէ 450 պարկիր գուվվէթինտէ օլարագ ալաֆրանկա օգոստոսըն 18նճի չարշէնպիհ կիւնի էօյլէնտէն սօնրա ալաֆրանկա սաաթ 4½տա Տէրսաատէթտէն հարէքէթլէ ՉԱՆԱԳ-ԳԱԼԷ, ՄԻՏԻԼԼԻ, ԻԶՄԻՐ վէ ԲԻՐԷՅԷ օղրայարագ բազար երթէսի սապահլայըն (4½ կիւնտէն) ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷՅԷ մուվասէլէթ իտէճէք տիր ։

Եինէ բօսթայի մէզքիւրէնին ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷՏԷՆ հարէքէթ իտէն Պէրէէէ-Շամ վափորլարընա ագթարմա օլունարագ ԲՕՐԹ-ՍԱԻՏ, ՅԱՖԱ, ՊԷՅՐՈՒԹ, ԹՐԱԲԱՊԼՈՒՍ, ԼԱԹԱՔԻԱ, ԻՍԿԷՆՏԷՐՈՒՆ վէ ՄԷՐՍԻՆ, վէ Պահրը Ահմէր իսկէլէլէրինէ եօլճու, մալ վէ էմանէթ գապուլ օլունաճագ տըր ։

Եօլճուլար վէ էմանէթ Թահմիլ իթմէք իսթէյէնլէր՝ Էմին-էօնիւնտէ վալիտէ խանընտա վէ եախօտ Գալաթա Վօյվօտա ճատտէսինտէ Եուսուֆ Իզզէտտին էֆէնտի խանընտա քեաին գումբանեա մէզքիւրը իտարէխանէլէրինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի .

ՈՒՄՈՒՄԻ ՔԵԱՂԸՏՃԸ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

Իշպու մաղազատա պիրինճի ճինս Ֆըրանսըզ մալը օլարագ հէր նէվի եազը Թագըմը վէ Թիւճճար տէֆթէրլէրի Ֆիրուխթ օլընտըղը կիպի,

ԿԼՕՊ

նամ սիկարա քեաղըտը տախի սաթըլմագտա տըր .

ՖԻՑԱԹ ՂԱՅԷԹ ԷՀՎԷՆ.

Թօբտան վէ բէրաքէնտէ օլարագ մալ սաթըլըր, վէ Թաշրալարտան վուգու պուլան սըբարիշլէր իճրա օլըն ըր ։

Սթամպօլտա Ֆինճանճըլար խանընտա Սուլթան Համամընտա Ն° 1 վէ Զարչըտա խանտա Նօ . 27 վէ 28 .

ՄԷՍԱԺԷՐԻ ՄԱՐԻԹԻՄ
ՖՐԱՆՍԷԶ

բօսթա վափօրլարը

ՍԹԱՄՊՕԼ-ՄԱՐՍԻԼԻԱ

Հէր ճումա երթէսի Մարսիլեատան հարէքէթ վէ ճումա երթէսի կիւնլէրի Սթամպօլա մուվասէլէթ իտէր ։ Հէր չարշէնպիհ Սթամպօլտան հարէքէթ վէ եինէ չարշէնպիհ կիւնլէրի Մարսիլեայա մուվասէլէթ իտէր ։ Պիր հաֆթա Զանագգալէ, Իզմիր վէ Շիրա վէ օ պիր հաֆթա Զանագգալէ, Բիրէ վէ Նաբօլի Թարիգլէրի իլէ հարէքէթ իտէր ։

Սուրիա վէ Իսքէնտէրիյէյէ կիտէն վափօր իլէ Իզմիրտէ պուլուշուր ։

Մէսաժէրի Մարիթիմ վափօրլարըյլա Ֆրանսա չըմէնտոֆէրլէրինին վագթը հարէքէթլէրի հէքթարիկերէ Թէսատիւֆ իտէրլէր ։

Մարսիլեատա վէ Լիօնտա Թէվագգուֆ իտէպիլմէք իւզրէ Սթամպօլտան տօղրու Բարիզէ գատար Մէնզիլէ ֆիյաթըլա պիլէթլէր՝ 1ինճի մէվգի իչիւն 380, վէ 2նճի մէվգի իչիւն 274 ֆրանգ տըր ։

ԹՐԱՊԻԶՕՆ-ՊԱԹՈՒՄ

Մարսիլեատան կէլէն բօսթալար իլէ տօղրու սէֆէր .

Հէր 15 կիւնտէ պիր տօղրուճա Պաթումա կիթմէք իւզրէ Սթամպօլտան հարէքէթ իտէր, վէ ավտէթտէ մէճպուրի սուրէթտէ Թըրապիզօն, Քիրասօն, Սամսօն իսքէլէլէրինէ, վէ զայլը մէճպուրի սուրէթտէ Ունիէ, Ֆաթսա, Օրտու, Սինօպ վէ Ինէպօլու իսքէլէլէրինէ ուղրար, Սթամպօլա սալը սապահըը մուվասէլէթ իտէր ։

ՕՏԷՍԱ

Մարսիլեատան վիրուտ իտէն բօսթալար իլէ հէր 15 կիւնտէ պիր իճրա օլունըր .

Սալը կիւնլէրի ալաֆր. սաաթ 5տէ Օտէսսայա միւթէվէճճիհէն Սթամպօլտան հարէքէթ իտէր ։ Ճումա երթէսի ագչամը Օտէսատան հարէքէթ վէ բազար երթէսի սապահը Սթամպօլա մուվասէլէթ էյլէր ։

ՍԷԼԱՆԻԿ

Հէր 15 կիւնտէ պիր ճումա կիւնլէրի ագշամըն ալաֆր. սաաթ 4ինտէ Զանագգալէ, Տէտէ-Աղաճ, Լակօս, Գավալա վէ Սէլանիկէ միւթէվէճճիհէն Սթամպօլտան հարէքէթ իտէր ։ Սթամպօլա բազար կիւնիւ մուվասէլէթ էյլէր ։

ՃՈՒՆԱ

15 կիւնտէ պիր բազար երթէսի կիւնիւ ագշամըն սաաթ 4ինտէ Վարնա, Քէօսթէնճէ, Սուլինա, Գալաս վէ Իպրաիլէ միւթէվէճճիհէն Սթամպօլտան հարէքէթ իտէր ։ Սթամպօլա սալը կիւնիւ մուվասէլէթ էյլէր ։

.:.

ԳահրըՄէֆիտաէքի տիկէր սէֆէրլէր վէ Պրազիլիա, Բլաթա վէ Ինտօ-Չին սէֆէրլէրի հագգընտա վէ սաիր հէր նէվի մալիւմաթ իսթիհսալի իչիւն Գալաթատա Քիրէճ գաբուսընտա պէօյիւք աճէնթայա միւրաճաաթ օլընա ։

ՍԹԱՄՊՕԼ ՍՈՒԼԹԱՆ ՊԱՅԱԶԻԴ

Ն. 58 [illegible] Ն. 58

ԷՐԶՐՈՒՄԼԸ ՊԻՐԱՏԻՐԼԷՐ

ՏԷԼԼԱԼ
ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Էվ, տիւքքեան, խան, արսա վէ սաիրէ, շըմէնտօֆէր վէ գօնսօլիտէ էսհամը ճէտիտէ վէ միւպէտտէլէ պէրաթլարընը ալմագ վէ սաթմագ վէ րէհինէ իգրազ վէ իսթիգրազ արզուսընտա օլանլար՝ մազգամիրը Թէշրիֆէ բազալթ պույուրտըգլարընտա, մասլահաթլարընըն սուհուլէթլէ Թէսվիյէ օլունաճաղը իլան օլունըր ։

Թաշրալար իլէ պու կէօնա մուամէլէլէր իչիւն մուխապէրէ օլունըր ։

ՔԱՐԹ ՏԸ ՎԻԶԻԹ

Ալա քարթօն իւզէրինէ միւքէմմէլ սիւրէթտէ հէր լիսանտան օլարագ օն տագիգէ զարֆընտա Թապ ու Թէսլիմ օլունուր ։

Ֆի, 100 ատէտի 10 ղրշ.

Արզու իտէն զէվաթըն, Սթամպօլտա Ցակօբեան խանընտա Արամեան մաթպուասընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի ։

ԵԱՆԿԸՆՍԱ ԳԱՐՇԸ
ԱՆՕՆԻՄ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Շարգտա վէքիլի Մ. ԷՕՃԷՆ ԲԱՐԱԲՕՐ

Ավրէնտա	Մէրքէզի Վիեննատա	սէրմայէ	ֆրանգ	6,000,000
Ֆօանչօ-Հօնկրուազ	» Պուտաբէշթատա	»	»	20,000,000
Ֆէնիքս, Օթրիշիէն	» Վիեննատա	»	»	4,500,000
Նասիօնալա	» Պուգրէշտէ	»	»	5,000,000
		Ճէման	Ֆր.	35,500,000

(Իհթիյաթ աղչէսի տախիլ հիսապ տէյիլ տիր)

Գալաթատա Գարանթինա սօղաղընտա Նօ. 11

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

ՎԱԲՕՐԼԱՐԸՆԸՆ ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷԳԷԹԼԷՐԻ

Իշպու 1886 օգոստոսըն 1նճի ճումա կիւնինտէն իթիպարէն

ԱՏԱԼԱՐ ԹԱՐԻՖԻ

ԵԷՎՄԻՅԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Ատալարտան Քէօբրիւյէ

Սա. Տգ.
11 15 Պէօյիւք Ատա, Հէյպէլի, Գուրկազ, Գընալը (1)
12 30 Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի (1).
(Պ. Ատատան 1 15տէ)
11 50 Մալթէբէտէն Մօտայա
2 30 Պ. Ատա, Հէյպէլի, Գուրկազ, Գընալը (1).
8 Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Գուրկազ, Գընալը, Ֆարաքէօյ (Պ. Ատատան 8.45տէ :)

Քէօբրիւտէն Ատալար ճանիպինէ

2 15 Ֆարաքէօյ, Գընալը, Գուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք(1).
8 45 Գընալը, Գուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա.
9 45 Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք,
10 Մօտա Մալթէբէ
10 45 Գընալը, Գուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա,

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Ատալարտան Քէօբրիւյէ

11 15 Պ. Ատա, Հէյպէլի .
11 30 Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Գուրկազ, Գընալը .
12 Մալթէբէտէն տօղրու քէօբրիւյէ
7 45 Պ. Ատա, Հէյպէլի, Գուրկազ, Գընալը .
8 30 Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպ. Գուրկազ, Գընալը, Ֆարաքէօյ (Պ. Ատատան սաաթ 9 15տէ)
9 30 Մալթէբէտէն Մօտա

Քէօբրիւտէն Ատալարա

1 30 Ֆարաքէօյ, Գընալը, Գուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք
2 Մօտա, Մալթէբէ
2 50 Գընալը, Գուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա .
10 Գընալը, Գուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք
11 Հէյպէլի, Պ. Ատա .
11 30 Տօղրու Մալթէբէ

(1) Իշպու իշարէթլի սէֆէրլէր՝ օգոստոսըն 15ինճի ճումա կիւնինտէն իթիպարէն պիրէր չէքէճէք սօնրա հարէքէթ իտէճէք տիր :

ՀԱՅՏԱՐ ԲԱՇԱ ԹԱՐԻՖԻ

[illegible]

ԵԷՎՄԻՅԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Քէօբրիւտէն

Սա. Տգ.			Գթ. Ն.
11 45	Գիլա Թէսաուիֆ		Գթ. Ն.
12 40	Իզմիտէ կիտէն		2
2 45	Գարթալա	» »	4(1)
5 55	Թավշանճըլէ	» »	6(1)
8 10	Իզմիտէ	» »	8(1)
10 55	Բէնտիկէ	» »	10
11 50	Բէնտիկէ	» »	12
	Հայտար Բաշատան		
12 50	Բէնտիքտէն կէլէն գթ. Նօ.		1
2	Բէնտիքտէն	»	3
4	Իզմիտտէն	»	5(1)
5 40	Գարթալտան	»	7(2)
6 30	Գիլա Թէսաուիֆ		
8 40	Գիլա Թէսաուիֆ (1)		
11 15	Իզմիտտէն կէլէն		9
12	Գիլա Թէսաուիֆ(3)		

(1) Իշպու սէֆէրլէր բազար կիւնլէրի Ֆէնէր պաղչէսի գաթարլարընա միւթէսաուիֆ տիր :

(2) Իշպու սէֆէր բազար կիւնլէրի իճրա օլունմայաճագ տըր :

(3) Իշպու սէֆէր բազար կիւնլէրի Ֆէնէր Պաղչէսի իլէ Գարթալտան կէլէն գաթարլարլա միւթէսաուիֆ տիր :

ՊԱՇԸ ՔԷՕՅ ԹԱՐԻՖԻ

ԵԷՎՄԻՅԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ		ԲԱԶԱՐ ՍԷՖԷՐԼԷՐԻ	
Քէօբրիւտէն	[illegible]	Քէօբրիւտէն	[illegible]
Սա. Տգ.	Սա. Տգ.	Սա. Տգ.	Սա. Տգ.
11 50	11 50	12	12
12 15	12 15	1	1
1	1	2	2
1 45	1 45	3	3
2 30	2 30	4	4
3 15	3 15	5	5
4 15	4 15	6	6
5 30	5 30	9	9
9 15	9 15	10	10
10	10	11	11
10 45	10 55	12	12
11 50	11 20		
12	12		

ՄԱԳՐԻՔԵՕՅ ԹԱՐԻՖԻ

ԵԷՎՄԻՅԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

ՄԱԳՐԻՔԵՕՅԻՆՏԷՆ ՔԵՕՊՐԻՒՅԷ

Սա. Տգ.
12 Մագրիքէօյ, Սամաթիա, Եէնիգաբու, Գումգաբու :
2 30 Մագրիքէօյ, Սամաթիա, Եէնիգաբու, Գումգաբու :
9 30 Մագրիքէօյինտէն տօղրու քէօբրիւյէ :

ՔԷՕՊՐԻՒՏԷՆ ՄԱԳՐԻՔԷՕՅԻՆԷ

Սա. Տգ.
1 30 Քէօբրիւտէն տօղրու Մագրիքէօյինէ :
8 15 Գումգաբու, Եէնիգաբու, Սամաթիա, Մագրիքէօյ :
11 Գումգաբու, Եէնիգաբու, Սամաթիա, Մագրիքէօյ :

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

ՄԱԳՐԻՔԵՕՅԻՆՏԷՆ ՔԵՕՊՐԻՒՅԷ

Սա. Տգ.
1 Մագրիքէօյ, Սամաթիա, Եէնիգաբու, Գումգաբու :
9 Մագրիքէօյ, Սամաթիա, Եէնիգաբու, Գումգաբու :

ՔԷՕՊՐԻՒՏԷՆ ՄԱԳՐԻՔԵՕՅԻՆԷ

Սա. Տգ.
2 55 Գումգաբու, Եէնիգաբու, Սամաթիա, Մագրիքէօյ :
10 45 Գումգաբու, Եէնիգաբու, Սամաթիա, Մագրիքէօյ :

ԿԵԱՆՔ, ԱՃՈՒՄՆ & ԳԵՂ ՄԱԶԵՐՈՒ.

ՄԻՆԼՐՈԶ

ՄԱԶԵՐՈՒ ՄԻԱԿ ՀԱՏԻԿ ՆՈՐՈԳԻՉ

Իրապէս իրենց առջի Թարմ գոյնին կը դարձունէ ճերմկած կամ գունաթափ մազերը. Կը դադրեցունէ անոնց Թափելը. Կը մաքրէ գլուխը, կը վերջացունէ Թեփը, ու մազերուն նոր կեանք, աճումն, փայլ ու գեղեցկութիւն կուտայ: Կը վաճառուի երկու չափով՝ մեծ շիշերու մէջ:

Գլխաւոր մթերանոցը Լոնտոն է (114 and 116, Southampton Row). Նոյնպէս, Բարիզ ու Նիւ Եօրք :

Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա Գանծիւք պիրատէրլէրին Ինկիլիզ էճզախանէսի իլէ Եիւքսէք գալտըրըմտա Մ. Գարուանանըն Ինկիլիզ մաղազասընտա վէ Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա Մ. Իզիտօր Լա Գանտէլլանըն Ինկիլիզ մաղազասընտա պուլունըր :